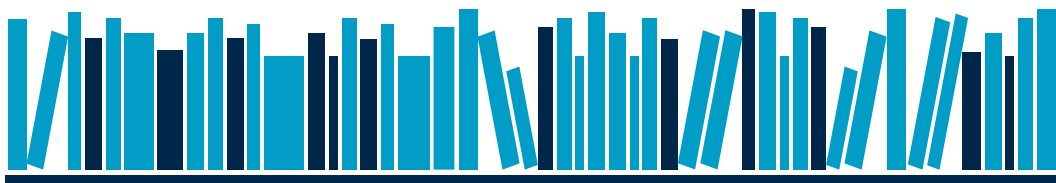

MŮJ SVĚT

Červen 2021

MŮJ SVĚT

28. ročník

VYHODNOCENÍ

Porotci pro tento ročník: PhDr. Lydie Romanská
 Mgr. Radana Šatánková
 Jiří Neduha

Literární soutěž Můj svět vymyslela a každoročně pořádá knihovnice Jiřina Dvořáková s kolegyní Janou Mackovou pod záštitou Městské knihovny Frýdek-Místek, p. o., vedenou PhDr. Tomášem Benediktem Zbrankem.

Vyhodnocení - Můj svět 2021

POEZIE

poezie do 18 let:

1. PŘIKRYLOVÁ Barbora, Rožnov pod Radhoštěm
2. HAUEROVÁ Kateřina, Kaznějov - Plzeň
2. ZDRŽAVOVÁ Eva, Frýdek-Místek
3. PRACHÁROVÁ Laura, Břeclav

čestné uznání: PALÁNOVÁ Kristýna, Praha

poezie 19-30 let:

1. KOHLÍČKOVÁ Eliška, Příbram
2. KOLÁŘOVÁ Evelína, Sušice
2. VITOŇ Jan, Třeboň
3. ŤUPOVÁ Iveta, Nové Město na Moravě

čestné uznání: VOZKOVÁ Pavlína, Ševětín, okr. České Budějovice

PLICH Kamil, Lübeck (Německo)

poezie nad 30 let:

1. DÁŇA Josef, Brno
1. JAVOŘÍKOVÁ Mirka, Olomouc
2. GLACOVÁ Theodora, Ostrava
2. KOUDELKA Petr, Rostoky u Prahy
3. CHOURA Tomáš, Ústí nad Labem
3. NENIČKA Dušan, Svatobořice

čestné uznání: ROSA Adam, Hořice v Podkrkonoší

RŮŽIČKOVÁ Josefa, Šumperk

PRÓZA

próza do 18 let:

1. HAMPLOVÁ Alexandra, Praha
2. ZELINOVÁ Anna, Sedliště
3. OBELCZOVÁ Kateřina, Lysice

čestné uznání: SOUKUPOVÁ Klára, Čermná nad Orlicí

VACEK Jakub, Ivančice

próza od 19-30 let:

1. JANSA Marek, Nová Pec
2. DOČEKALOVÁ Sabina, Jablonec nad Nisou
2. ROHOVSKÁ Tereza, Dobrá u Frýdku

čestné uznání: RAKÚSOVÁ Ivana, Dolní Benešov

STAVINHOVÁ Klára, Velké Karlovice

proza nad 30 let:

1. BERGL Petr, Plzeň
1. VELEŠOVSKÝ Pavel, Jičín
2. BÁTRLOVÁ Irena, Praha
3. BARCZIKOVÁ Petra, Frýdek-Místek
3. FRANC Václav, Nová Paka
3. ŠIŠKOVÁ Daniela, Praha

čestné uznání – speciální cena: Hynek František, Kutná Hora

Poezie do 18 let:

1. PŘIKRYLOVÁ Barbora, Rožnov pod Radhoštěm
2. HAUEROVÁ Kateřina, Kaznějov - Plzeň
2. ZDRŽAVOVÁ Eva, Frýdek-Místek
3. PRACHÁROVÁ Laura, Břeclav

čestné uznání: PALÁNOVÁ Kristýna, Praha

Závan věčnosti ve vlasech

stojíš a čekáš

objeví se dvě světla v tunelu

vypadaj jak oči

koukaj na tebe a šeptaj

stačí jeden krok a všechno

bude fajn

vítr ve vlasech

je to divnej pocit

nepopsatelnej

toužíš po tom

chceš bejt

krůček od smrti

ale pak si vzpomeneš na toho svýho

na to že mu to

nemůžeš udělat

chyběl by ti

chyběla bys mu

a tak krok neuděláš

lituješ?

poletíme?

tam je tvá odpověď

Renesance duše

Nevědomost, sladké nic.

Utápění v zapomnění
a roztříštění o pravdu,
kterou jsem nechtěla.

Byla to ale pravda,
nebo zrádná slova?

Najednou,
z čista jasna –

probuzení, štěstí, láska.

Děti křičí v ulicích:

„Podívejte, královna!

V roztrhaných šatech
se na trůn vrací!“

Odcházet se nevyplácí.

Pokoušet se ztratit,
zapomenout

část mého já
byla chyba.

Tohle jsem nechtěla,
nezasloužila.

Nebylo zač se trestat,

a tak se omlouvám
sobě, svým citům,
snům, poddaným.

Slibuji své duši,
že ji budu milovat.

Stanu se královnou,
jakou si zasloužím.

Už se nebojím vlastních sil,
nestráním se vlastní tváře,
protože jsem krásná,
protože jsem to já,
královna světa duše.

Všechna mrtvá města,
už se netrapte
a začněte žít.

Všechny vzdálené ostrovy,
i ty zapomenuté,
připlujte blíž.

Já, ztracenec,
jsem našla cestu zpět.

Teď je čas,
kdy vyšlo slunce,
kdy mám sílu vládnout.

Slibuji,

že budu nejlepší královnou,
jakou jsem mohla být.

Malba tuží

Namaluj mé tělo tuží,
jsem plátno a ty malířem,
barvou, která noci sluší,
má kůže je tvým pilířem.
Maluj třeba vzpomínky na lásku,
popiš mne básněmi svými,
nechtěj jsem obrazem na zakázku
a zbraní tvou jsou rýmy.
Ozdob mé paže portréty lidí,
nemysli, jen kresli duší,
popiš, co tvé oči vidí,
vše zobraz na mém těle tuží.
Vymaluj mou bledou tvář,
jak plátno z hedvábné nitě,
jsem pokusný tvůj exemplář,
tvé umělecké dítě.
Vpiš do mne perem pocity,
co bylo poprvé a naposled,
dál je jen hranice nicoty,
ať vsákne se do mě ten černý jed!
Namaluj, prosím, mé tělo tuží,

nazvi mne klidně kacířem,
však nepopřeš – naše těla si sluší,
jsem plátno a ty mým malířem.

Melodrama

Láhev šampaňského
roztříštěná
za stolem
Zahradní trpaslík
rozkopnutý
pod drnem
Za ideje obětován vzlyk
svalu srdečního pud
Možná kdybys to neřek
bylo by to fuk
Jenže tys to řek
a já s tím nepřestala
a tak nám vzniká
melodrama

Racionalita

Myšlenky tělem
pulzují
jak můj rozum
tluče

když se má hlava
probudí
se vzpomínkou
na rozkoše
předcházející ránu
sobotnímu
kdy se
zmáčknutím tlačítka
zatáhnutím páky
jediným pohledem
na brzké červánky
zapne veškerá moje
racionalita

Společnost

Rána a smích

A kouř cigaret na plicích

A velké sny,

Co učí děti žít

Ve společnosti,

Co učí se z chyb

Alkohol v krvi

A vzpomínky mizí

A lidé jdou dál

A zase jsou cizí

Nevidět a neslyšet,

Uzavřít se do sebe.

Nechat myšlenky křičet,

Ale nepustit je do nebe.

Potýkat se s prázdnotou

A nedokázat otevřít

Hlavu myšlenek plnou.

Ukázat jen, co chtějí najít.

Připadat si opuštěný
I v davu plném lidí.
Najít v sobě odpuštění,
Protože cizí oči nevidí.

Rozmrkávat slzy z očí
A obalovat se maskou,
Protože svět se stále točí,
I když světla v duši zhasnou.

Lidé vidí to, co chtějí,
Tak proč vnucovat opak?
Cíl, ke kterému všichni spějí
Je stejně jenom velký oblak
Dýmu přetváření.

Poezie 19-30 let:

1. KOHLÍČKOVÁ Eliška, Příbram
2. KOLÁŘOVÁ Evelína, Sušice
2. VITOŇ Jan, Třeboň
3. ŤUPOVÁ Iveta, Nové Město na Moravě

čestné uznání: VOZKOVÁ Pavlína, Ševětín, okr. České Budějovice

PLICH Kamil, Lübeck (Německo)

Ne, nikdy jsi mnou neprošel

Vždycky se nakonec otočím čelem k místu tvého odchodu

je důležitý znát

svý místo

odkud tě nevyženou za *to* jméno přitlučený na jazyk

chybíš mi víc

než o jedno žebro

tvůj význam s každým dnem o půl stupně zbledne

ale nikdy se nestane úplně neviditelným

vždycky budeš

zvláště v dny kdy svět najímá nové ranhojiče

ano v tyto dny se zaryješ hluboko

vím

kůže je mapa která má místo názvů ulic

konkrétní příjmení.

Vepřový řízek

Pokaždé když se snažíš říct mi ta slova
Nedokážu myslet na nic jiného než
Vepřový řízek s bramborovým salátem
Asi tvoje slova nebudu nikdy brát vážně
Když mi tvá vyznání narušuje vůně masa
Které se zrovna smaží v mých myšlenkách
Jeho vůně prostupuje mé smysly
A tvá krásná slova
Dokonale překryje smyšlené aroma
Nebeská krusta
Na tebe bude vrhat stín už navždy

Záclonám ve tvém pokoji

Záclony ve tvém pokoji,
sledují tě pokaždé když usínáš.

A já zohaven průstřely,
skrz které prosvítají hvězdy,
se ti snažím vybrat sen.

Noční obloha

vydražila moje poslední slova
a prodala je pasákům,
stejně tak jako oni prodávají
do noci nahá cizí těla.

A tohle všechno se opakuje,
dokud se neprobudíš.

Moucha

Moucha

naráží hlavou do skla

jako monotónně se pohybující

tanečnická techna.

Na pár okamžiků se utiší.

Zírá na křehký masiv

držící ji v zajetí,

aby se opět pokusila

najít slabé místo

neexistující bariéry.

Špendlíky

Najděte je,

kdo si dá tu práci.

Rány po špendlících

nekrvácí.

ráno

ranní káva a cigareta
je mojí snídaní
posledních pár měsíců.

nečtu tolik knížek, jako bych chtěla
a nepíšu ani tolik, jako bych měla
ale ty pocity! myšlenky!
mám přehlčenou mysl.
jak se toho nejlíp zbavím? malbou?
ne! štětce lámu vzteky
... možná zkusím jógu

nevím, kam jít a už ani
nevím, kdo jsem.
jedinou jistotou a pravidelností
jsou rána. ta přijdou vždy.

další ráno.
opět sedím na balkoně
s cigaretou v ruce a kávou
položenou na parapetu.

(Jugend...)

Jugend

Vyslovím zpočátku falešně

S krákáním

Prozradí mě přízvuk

Pak

Nic nového

Nic czerstvého

Pro mě nezůstane

Jenom škytavka

(Prohrál...)

Prohrál

Nebo nechtěl hrát

A nebo nikdy nezačal

Muž se žlutým knírem

Pijící pivo v tramvaji

Je to něco víc než moje

Zavření třiceti webových stránek

Poezie nad 30 let:

1. DÁŇA Josef, Brno
1. JAVOŘÍKOVÁ Mirka, Olomouc
2. GLACOVÁ Theodora, Ostrava
2. KOUDELKA Petr, Rostoky u Prahy
3. CHOURA Tomáš, Ústí nad Labem
3. NENIČKA Dušan, Svatobořice

čestné uznání: ROSA Adam, Hořice v Podkrkonoší

RŮŽIČKOVÁ Josefa, Šumperk

Modlitbička smutný holky

Má mě rád

Má mě rád

MÁ MĚ RÁD !!!

A když mi lže

tak jenom trošičku

To aby polívka nebyla

bez koření

A bude na mě hodný

- snad to má v popisu svejch hříchů

A nešlápne mi na dušičku

okovaným škrbálem

A neřekne mi Děvko

Když se snad letmo kouknu

na jinýho

A nechá mě jíst u stolu

A šoupat křeslem po parketách

A třebaš mě i pohladí

Až budou slzy

na krajíčku

A nebude mi spílat

že zrovna nemám chuť . . .

A nezamkne mi prachy

Když si chci koupit něco Plyšového

*A nepoví že **LÁSKA***

*je jen **Klec** !*

Proč by to ale

Ksakru

Dělal?!?

MIRKA JAVOŘÍKOVÁ

/ SVÍTÁ /

Ráno vykoupu se ve tvých očích

a smetu pavučiny pod okapem.

Nad starou okenicí natřu všechny trámy.

Pak obejmu tě

a půjdeme si k rybníku

hrát na labutě.

Gauč U Černého pavouka

Koupil jsi hruškový juice,
vodku
a kráter na měsíci.
Hluboký
jako kořeny,
které jsme odložili
každý na jiném místě.

Pruhovaný gauč,
jediný svého vzoru v místnosti,
drží rovnováhu světa.
Podkládáš nohu pivním táckem,
ale stejně ty vlny nezastavíš...

Jeho pružina nám právě odstartovala let.

Víš, že tehdy mi poprvé ujela tramvaj?

První sníh

Ze severu připlul hrozitánský mrak

hned jej bylo všude plno

mračilo se

zatáhlo se

dvě tři chvíle se nic nedělo

ale při té čtvrté chvíli v něm hrklo

kucklo

ručičky se přetočily třikrát dokola kolem a zastavily se na dvanácté

jako že to končí anebo jako že to začíná

otevřela se obloha

zatroubily trouby nebeské a Martin vyjel na bílém koni

od hlavy až k patě celý v novém

lidé koukali, lezli jim oči z důlků a mrzli, až praštěli

a od hlavy až k patě vyšperkovaný Martin si to klusal nad Prahou

Bohužel jsem dobrej...

Někdy se až příliš činím
a házím tak perly sviním.
Taky jsi zažil, že hnali tě
ven kvůli vysoké kvalitě?

Zima

Vařím čaj a chumelí,
sníh už zkrášlil louku, kraj,
a v srdci jsou tunely.
Pořád černý zůstávaj.

Klarinety

Jak vlny v potoce
přes kameny letí,
bublají divoce
klarinety.

Jako když na jaře
slétají se ptáci,
štěbetají bujaře
klarinetáci.

Když sólo ve vzduchu
se vznáší jako pták,
usmívá se v duchu
píšťalák.

Píseň o ní

Křičela na měsíc

Ječela z plných plic

Zadrhl v hrdle tichý řev

Noc rozpláče se do jizev

Křičela na měsíc

Ječela z plných plic

Platila z klína plachou daň

Noc rozplakaná v moji dlaň

Sněží

Sněží
Na jemnou
Grafiku větví
Na předzahrádku
S hyacinty
V očekávání
Fanfár
Jara

Sněží
Na deštníky
Vystřelovací
Na lásky
A knihy
Zaklaplé

Sněží
Na zrcadlící
Ledy
Na plesy
Lednové
Na vzpomínky
I katarze
Vše bílé
Smazané
Ne
Jen spící

Próza do 18 let:

1. HAMPLOVÁ Alexandra, Praha
2. ZELINOVÁ Anna, Sedliště
3. OBELCZOVÁ Kateřina, Lysice

čestné uznání: SOUKUPOVÁ Klára, Čermná nad Orlicí

VACEK Jakub, Ivančice

O perníkové chaloupce (to, co Boženka nenapsala!)

Tatínek musel udělat, co bylo potřeba. Věřila jsem mu, že dělá to nejlepší, když nás posílal do lesa na jahody. Moje a Jeníčková macecha nás nenáviděla od samého začátku, z celého srdce. A já jsem jí to ani neměla za zlé. Měla jsem po boku svého bratra a tátu, kteří mě vždy ochránili. Nic jsem netušila, když jsem poslušně sbírala lesní plody a slyšela tátu sekát dříví. Došlo mi to až dlouhou chvíli poté, co jsem zvuk sekery slyšet přestala.

„Jeníčku, Jeníčku! Ztratili jsme se! Kde je náš táta?“ naříkala jsem bezhlavě a tahala brášku za rukáv.

„Mařenko, neplač. Najdeme cestu domů. Pojd' za mnou.“

Šli jsme dlouho, stmívalo se, zakopávala jsem o kořeny na cestě. Cítla jsem svoje hořké slzy na tvářích. Přišlo mi, že za každým stromem číhalo strašidlo.

„Vylez mi na ramena,“ poslechla jsem Jeníčka a podívala se do dálky.

„Támhle něco vidím!“ ukázala jsem dopředu a nebojácně se tam rozběhla.

Zadýchaně jsem se zastavila před chaloupkou. Nebyla to ale obyčejná chaloupka. Byla z perníku! Při cestě jsem zapomněla, jak velký mám hlad, a tak jsem si okamžitě kousek uloupila a pochutnávala si. Jeníček se ke mně bez váhání přidal.

„Kdo mi to tu loupe perníček?!“ vylezla ze dveří ošklivá stařena a pohrozila nám hůlkou.

Sotva jsem se udržela na nohou, ale vodopád slz jsem zastavit nedokázala. Viděla jsem, že tentokrát má i bratr namále. Upustila jsem perník a začala se vymlouvat, že to byl jen vítr.

„Ale, nic takového! Nikdo mi nebude ujídat z chaloupky!“ vzala nás za límce a vtláčila dovnitř.

Jeníčka uvěznila v ohrádce a začala mu házet další a další perník. Nejdřív jsem si myslela, že se chce omluvit, ale potom jsem uviděla pec s lopatou.

„Ne, bratříčku, nejez ten perník! Chce tě upéct!“

Lidé si myslí, že jsem zlá. Že jsem *čarodějnice*. Ale já jsem ježibaba a v tom je pořádný rozdíl. Sice vypadáme obě ukrutně strašidelně, ale ona má kouzla, zatímco já mám inteligenci. V perníkových chaloupkách ježibaby žijí už od nepaměti, to se rozumí. Jenže s přibývajícím populací je čím dál tím těžší se skrývat. Našla jsem si jeden les, zdál se opuštěný, ani moc zvěře tu neběhalo. Dlouhá léta jsem tu žila spokojeně, bez starostí, bez návštěvníků, jen se svým perníkem.

Ten osudný den začal velmi podobně jako ty ostatní – vzbudila jsem se, uloupila si trochu svého bohatství a potom jsem pletla. Možná, že se to zdá směšné, ale ano – mým koníčkem je pletení, háčkování, šití, vyšívání...mám malé prsty, což je pro ježibabu spíš nevýhoda, ale díky tomu se můžu věnovat i něčemu jinému než perníku. Ale pečú každý den, samozřejmě. Nesmím porušit linii ježibab, stále musím své obydlí zvětšovat, pěkně kousek po kousku. Při pletení vždy zapomenu na všechny starosti a bolesti. Tentokrát mě ale z relaxace vytrhl dětský hlas. Dokonce dva dětské hlasy. Tak jsem se lekla, že jsem se píchla jehlou do prstu. Podívala jsem se z okna a uviděla dva vetřelce. Oni mi jí můj perník!

„Kdo mi to tu loupe perníček?!“ zakřičela jsem hlasitěji, než jsem chtěla.

Nešlo mi o to, že bych nenáviděla děti – stranit se lidí mám v povaze od přírody. Věděla jsem, že jestli je nesním, řeknou celé vesnici, možná celému městu, že se tady skrývám. To si nemůžu dovolit! Mám přeci taky důstojnost a čest! Nemůžu být první ježibaba, která byla odhalena. Nesmím to být já! A tak jsem je vzala za límce a poslala k sobě dovnitř. Vždycky mám připravenou ohrádku, abych případné vetřelce okamžitě vykrmila a upekla. Za celý život se mi to stalo jen jednou. Dodnes mám z toho zlé sny, nechci být taková! Ale musím, nemám na výběr. Házela jsem malému klučinovi do ohrádky čerstvě upečený perník, on se s radostí ládoval.

„Ne, bratříčku, nejez ten perník! Chce tě upéct!“ začala ta malá holka.

Byla půvabná, to se jí muselo nechat. Byla taky nejspíš chytrá, čímž se z ní automaticky stávala velká hrozba. Chtěla jsem to mít za sebou, a tak jsem připravila lopatu. Nic jsem neříkala, zadržovala jsem slzy. Klukovi jsem hodila poslední perník a otevřela ohrádku.

„Krá, krá, krá!“ ozval se z venku pták, což mě rozhodilo.

„Počkejte tady, hned jsem zpátky,“ promluvila jsem na děti a šla se podívat před chaloupku.

Když jsem se vrátila, ucítila jsem ostrou bolest v zádech. Nabrali mě na lopatu! Oheň mě šimral na prstech, nemohla jsem se už bránit.

„To máš za to, že jsi zlá!“ řekla ta dívka a zastrčila lopatu do hořící pece.

Už jsem ani necítila bolest na těle, jako spíš na srdci.

Já přeci nejsem zlá.

Létám po celé zemi už pěkně dlouhou dobu, vlastně nic jiného nedělám. Proč bych taky dělal? Jsem přeci havran, jen obyčejný pták, kterého se všichni bojí. Nevadí mi, když ze mě mají ostatní respekt – ať už ostatní zvířata, tak i lidé. Můj denní program je možná trochu stereotypní, ale vzhledem k tomu, že jako živočich s malým mozkiem nemám žádné cíle ani plány, necítím se nijak ochuzen o jiné aktivity. Stále létám, snažím se získat potravu.

Dnes jsem letěl v hlubokém a tmavém lese někde na hranicích s další zemí. Lidé by mi záviděli, kolik míst jsem už navštívil. A zadarmo! Chtěl jsem sníst něco pořádného, nějakého hlodavce, bobulí a žízal jsem měl už dost. Už, už jsem slétával pro zaběhnutou myš, když v tom jsem něco z dálky uslyšel.

„Kdopak mi to tady loupe perníček?!“

Ten hlas bych poznal kdekoliv. Ježibaba. Není jediná v této zemi. Většinou se tyto ženy s havrany přátelí, a tak jsem si řekl, proč bych to nemohl zkusit také. Lehce jsem přistál na střeše perníkové chaloupky a snažil se rozpoznat, co se děje vevnitř.

„Ne, bratříčku, nejz ten perník! Chce tě upéct!“

Chtěl jsem slétnout níž, podívat se dovnitř, ale ztratil jsem rovnováhu a omylem jsem vydal hlasité zakrákání. Ježibaba vyšla z chaloupky a rozhlédla se kolem. Tak jsem se lekl, že jsem vyletěl na nejbližší strom a schoval se za větev. Potom jsem uslyšel už jen ježibabí křik. Nechápal jsem, co se stalo, viděl jsem už jen vystrašené děti prchající z chaloupky pryč. Znal jsem je – potkával jsem je každý den. Letěl jsem za nimi, předbíhal jsem je, myslel jsem si, že je to hra.

„Podívej se, Mařenko, ten pták nám ukazuje cestu domů!“

Přelétával jsem ze stromu na strom, až jsem se ocitl u jejich domova. Byla to hezká hra. Mávali na mě a děkovali mi. Na těch lidech mi ale nezáleželo, chtěl jsem se spřátelit s ježibabou. Ovšem když jsem se znovu dostal k chaloupce, nikoho jsem tam neviděl. Čekal jsem u ní ještě dalších pár dní, jestli se náhodou paní domu nevrátí. Ale nevrátila.

A tak jsem dál kroužil po světě, občas jsem se zastavil u těch dvou malých dětí. Dříve tam s nimi bydlela ještě starší žena, ale teď je vídám jen s tatínkem. Asi se mají dobře. No nic, půjdu si najít jinou ježibabu, u které bych mohl přespávat. Snad tentokrát bude doma...

Můj stín

Kuba hleděl na svůj stín před sebou. Měl ho opravdu rád. Byli spolu každé odpoledne venku a ráno bok po boku chodili do školy.

Seznámili se, už když mu bylo pouhých pět let. Moc dobře si na tu dobu nepamatoval. Snažil se ji vytěsnit z hlavy, což se mu během těch devíti letech úspěšně dařilo.

Když byl Kuba malý, měl pocit, že ho ostatní děti nemají rády.

„Vždycky se mi jenom smějí,“ odpovídal mamince, pokud mu položila ty dvě otravné otázky: „Jak bylo ve školce? Už máš nějaké kamarády?“

Celé to začalo tím, že se Kubík hned první den ve školce počůral. Byl všem dětem pro smích. Paní učitelky ho těšily a dětem domlouvaly. Ale všichni víme, jaký má první dojem váhu.

Kubík utekl za pískoviště a tam se rozplakal. Tehdy ho poprvé uviděl a nechápavě na něj zíral.

„Běž pryč!“ křičel na stín. On ale neodešel. A neustále vedle něj byl. Po týdnů vzal Kubík stín na milost. Děti si ho nevšímalý a ty, které o něj přece jen trochu jevily zájem, Kubík ignoroval. Když se mu smály předtím, proč by se s nimi měl teď bavit?!

Ovšem stín ten byl úžasný. Hrával si s ním celou dobu ve školce a nikdy se mu za nic nesmál. Měli takový vztah, jaký si Kubík představoval. Časem si začal všímat, že s ním není jenom ve školce. Stín ho doprovázel i domů.

Ale jedna věc Kubíkovi na stínu opravdu vadila. Vždycky, když měli jít ve školce na oběd, někam se ztratil. A nebyl nikde k nalezení. Nakonec usoudil, že asi nemá jídlo rád a už to neřešil. Potom co poledne přečkal, tak se stejně stín vrátil.

„Tak co, už máš kamarády?“ zeptala se zase jednou maminka.

„Mám. Je super!“

„Jakpak se jmenuje?“ zeptala se spokojeně.

„Nevím,“ odpověděl Kubík lhostejně. Maminka nad ním kroutila hlavou, ale měla radost, že je Kubík šťastný.

Čas plynul a Kubík šel do školy. Tehdy se Kubík začal bát, jestli s ním půjde i stín. „Kamaráde, půjdeš se mnou?“ zeptal se ho jednoho dne. Stín na to nic.

„Chyběl bys mi.“ Stín zase nic.

„Nezapomeň přijít,“ řekl mu nakonec Kubík a dál spolu stavěli bábovičky z písku. Kubík spokojeně chodil do školy a stín byl pořád vedle něj. Pak mu ale došla jedna věc. Stín nebyl tak dokonalý, jak si ze začátku myslel.

V zimě s ním začal trávit mnohem méně času. A v noci ho úplně opouštěl. Tehdy, kdy ho nejvíc potřeboval. Když se v noci bál a chtěl mít vedle sebe svého kamaráda. Jednou v noci se mu dokonce stala strašná věc. Zrovna se mu zdála noční můra. Kubík rozsvítil lampičku, stín se na něj šklebil a strašil ho ještě více.

Kubík se s ním další dva dny nebavil. Ale stín ho pořád někam pronásledoval.

„Běž pryč! Nechci si s tebou hrát,“ křičel na něj.

„A přestaň pořád dolezat!“ Nepřestal. A tak si nakonec zase spolu začali hrát.

Ve třetí třídě se začal Kubík o stín bát. Uvědomil si totiž, že se skoro vůbec neučí. A ta představa, že by propadl, byla hrozná. Ale nakonec to stín nějak zvládl. A došli spolu až do osmé třídy.

Ted' Kuba seděl na posteli a koukal se na svůj stín. Stačil přijít na to, kdo nebo co to vlastně stín je, ale pořád se od něj nedokázal odpoutat. Pochopil, proč stín v noci zmizí a proč v poledne na chvíli odejde. Ale přece toho spolu tolik zažili. Nedokázal ho opustit. Nemluvě o tom, že to ani nešlo.

Toho dne se Kuba rozhodl, že se půjde projít do parku. Oblékl se a vyšel. Byly zrovna prázdniny a on měl spoustu času. Sednul si v parku na lavičku a přemýšlel. Díval se na svůj stín, když v tom mu na něj někdo šlápnul. A neměl v plánu se pohnout. Kuba zvednul hlavu a naštvaně se podíval na dívku před sebou.

„Mohla by ses posunout!“ řekl pobouřeně.

Dívka na něj nechápavě zírala a pak jednoduše odešla. Samozřejmě nezapomněla na Kubu hodit uražený výraz.

„Typická holka.“ povzdechl si. „Člověk jí nic neudělá, jenom řekne, ať se posune a už je našťvaná,“ bručel si pro sebe. Stín vypadal, že s ním souhlasí. Kubu to dostatečně uspokojilo, ale nemohl si pomoci. Stejně na ni musel stále myslet. Ta dívka byla opravdu krásná. A když si vzpomněl na její stín. Byl takový upravený. Kubovu stínu všude trčely vlasy a občas vypadal dost děsivě.

O týden později se do parku vrátil. Ta dívka tam byla zase. Kráčela si to po vyšlapaném trávníku.

Kuba pozoroval její stín a najednou se stalo něco nečekaného. Její stín se střetnul s jeho. Dívka zvedla ruku, jako by mu potřásla tou jeho. Kuba svou ruku zvedl a pohládl její stín po tváři. Musel se začít smát. Teď už neměl jednoho kamaráda, ale vypadalo to, že se právě seznámil s druhým.

„Ne že na ni budeš škaredý,“ upozornil Kuba stín. Rozhlédl se po parku, ale dívka tam už nebyla.

Kuba šel domů a přemýšlel. Když budu do parku chodit pravidelně, tak dívčin stín zase potkám.

„Chtělo by ten její stín pojmenovat, co říkáš stíne?“ zeptal se Kuba.

Stín mlčel, a tak Kuba zakýval hlavou a stín jej napodobil.

„Já věděl, že si budeme rozumět,“ usmál se spokojeně Kuba.

„Budeme jí říkat třeba Čerňulka,“ radostně poposkočil.

„A tebe bychom taky už mohli pojmenovat. Budeš se jmenovat třeba... Třeba Tmavoušek.“

Kuba měl jasno. Zítra musí do parku zase zajít a Čerňulku najít.

Dívka se tři dny po sobě neukázala. A když čtvrtý den konečně přišla, objevila se přímo ve dvanáct hodin. Kuba tajně doufal, že by se dnes mohlo slunce rychleji posouvat, ale to se nestalo. A tak Kuba čekal dál. Dívka nakonec přišla. Kuba byl nadšený. Ještě větší radost dostal, když si uvědomil, že dívka má s sebou psa.

Postupně se do dívky zamiloval. Ale kdybyste se ho na to zeptali, odpovídal by pouze, že její stín není možné si neoblíbit.

„Kubo, nešťourej se v tom jídle a jez pořádně,“ ohradila se na Kubu maminka. „Hmm...“ zamumlal.

„Nad čím pořád přemýšlíš?“ zeptala se nakonec.

„Nad ničím,“ nevšímal si Kuba maminky.

„Vždyť máš palačinky s borůvkami tak rád,“ povzddechla si.

„Nech toho kluka už být,“ bránil tatínek Kubu. „Hlavně že jí, ne?“

Kuba konverzaci mezi maminkou a tatínkem vůbec nevnímal. Přemýšlel nad dívkou a její Čerňulkou. Přestalo ho už bavit dívku jenom pozorovat, a tak se rozhodl udělat odvážný čin. Začal za dívkou chodit! Tmavoušek chytil Čerňulku za ruku a jednou si dokonce dali i pusy. Tehdy Kuba dostal opravdu strach, aby Tmavoušek nedostal od Čerňulky facku. Naštěstí se nic takového nestalo. Dokonce se zdálo, že se to oběma stínům líbí. Kuba byl spokojený. Chodil domů s veselou náladou a všichni byli šťastní.

Stíny se držely za ruce, a přitom spolu venčily svého stínového psa.

Hlavní bylo, aby si dívka Kubu nevšímla a pak to už šlo jako po másle.

Byl konec srpna. Prázdniny se pomalu měnily ve školní rok a Kuba se vydal na jednu ze svých procházek.

„Musíš být milý, Tmavoušku! Je ti to jasné. A kdyby se něco stalo, musíš zachovat klid a tvářit se přirozeně.“

Kuba uviděl dívku s Čerňulkou a ztichl. Nenápadně se za nimi rozešel. Stíny se držely za ruce, ale dneska bylo něco jinak. Místo toho, aby Čerňulka zabočila doprava, zastavila se.

Tmavoušek pustil její ruku a Kuba stačil tak tak zabrzdit, aby dívku nepředěšel. Najednou se dívka otočila a hleděla Kubovi zpříma do tváře. Kuba si v hlavě pořád opakoval, co říkal Tmavouškovi. *Hlavně být milý a usmívat se. Co mám říct, co mám říct... Ahoj, já jsem Kuba a už tě měsíc pronásleduju. Pak se otočit a utéct?*

Nakonec dívka vymyslela scénář za něj. Normálně by si Kuba oddechl, ale dnes nebyl čas ani na ten oddech.

Dívka vytáhla z kapsy pepřák a nastříkala mu ho přímo do očí.

„ÁÁÁ...“ začal křičet Kuba.

„To máš za to, ty úchyláku! Takhle mě pronásledovat. Myslel sis, že si tě nevšímnu?!“ „Jo, myslel,“ řekl přiškrceně Kuba, když se zmohl na pár slov.

„Co jsi mi to nastříkala do očí? To strašně štípe!“

„Pepřák,“ řekla pyšně dívka, „velmi účinná zbraň.“ Kuba i přesto, že neviděl, úplně cítil úsměv na dívčině tváři.

„Proč jsi mě pronásledoval?“ zeptala se dívka nakonec.

„Kvůli tvému stínu.“

„Kvůli čemu?“ nechápala.

„Stínu,“ odpověděl Kuba a snažil si oči příliš netřít. Dívka pořád mlčela.

„Bavilo mě hrát si s našimi stíny. Držely se za ruce a venčily spolu tvého psa,“ přiznal nakonec zahanbeně Kuba. O tom, že si stačily dát i pusy, raději pomlčel.

„Možná jsem to s tím pepřákem trochu přehnala,“ řekla nakonec dívka.

„Pojď, vypláchněš si ty oči,“ chytla Kubu za ruku a táhla ho ke kašně. Dívka se začala najednou smát.

„Co ti připadá tak vtipného?“ zeptal se Kuba naštvaně.

„To jsi nemohl normálně přijít a začít se se mnou bavit?“

„Ne, nemohl, to já nedělám.“

„Jak se vlastně jmenuješ?“ zeptala se dívka. „Kuba.“

„Pěkné jméno. Já Klárka,“ dodala po chvíli a usmála se. Kuba měl oči úplně rudé, ale aspoň už trochu viděl. Také se usmál a rozešel se domů.

„Počkej!“ vykřikla Klárka. Kuba se zastavil a otočil. Doběhla k němu a vyhrkla. „Nechceš zase zítra přijít?“ Ticho. Klárka nervózně přešlápla.

„Když už se naše stíny držely za ruce, tak bych se o tobě měla něco dozvědět, ne? Tak přijdeš?“

„Přijdu,“ odpověděl Kuba, a ještě jednou se na Klárku podíval. Zamával jí na rozloučenou a rozešel se domů.

„Tak přece jenom budu mít opravdového kamaráda,“ zašeptal Tmavouškovi a pořád se usmíval.

Moje dvě dcery

Dnes k nám do terapeutické skupiny přišla nová členka. Margaret, kterou jsem poznala před pár dny mi povykládala její příběh. Velice mě zaujal a poprosila jsem ji, aby ho převyprávěla i ostatním v mé skupince. Vůbec neváhala a s vážností nabídku přijala. Když se tedy všichni usadili na svoje místa, představila jsem ji a vyzvala k řeči.

„Chtěla bych vám povědět můj příběh o mých dvou dcerách. Jedna se jmenuje Hanna a je jí šestnáct let. Tu druhou jsem poznala teprve nedávno. Přišla zamnou jednoho večera sama a představila se jako Jennifer, které mohlo být tak šest let.“

Když mi tohle říkala poprvé myslela jsem si, že jí byl manžel nevěrný a dovedl jí domů nevlastní dceru. Zápletka je však jiná. Tuším, ale že si ostatní členové myslí totéž, co předtím já.

„S Hannou jsme měli skvělý vztah. Nikdy jsme se nehádali a navzájem si pomáhali. Jediné, co mě trápilo byla její uzavřenost před ostatními, zejména s jejími vrstevníky. Málokdy chodila ven a stranila se lidí. Ona však tvrdila, že je spokojená a nic ji nechybí. Jednou jsem se se dočetla, že hledají někoho na výpomoc k jedné dětské akci. Měli na ni být děti ve věku od pěti do desíti let. Přišlo mi to jako skvělá příležitost pro Hannu si vydělat nějaké vlastní peníze a prožít den jinak než zavřená doma. Když jsem ji ale tenhle nápad řekla nebyla nadšená ba naopak. To bylo poprvé co jsme se pohádali. Snažila jsem se ji přesvědčit, že nemůže být pořád zavřená doma a stranit se světu a že malé děti ji neublíží. Hanna o tom ale nechtěla nic slyšet a zabouchla přede mnou dveře. Dál jsem to už ale neřešila. Den konání akce mě Hanna překvapila. Vyšla s batohem ze svého pokoje a byla rozhodnutá jít pomoc. Myslela jsem si totiž že na to za těch pár dní zapomene. Velice mě potěšila, a tak jsem ji bez váhání zavezla na adresu a odjela s úsměvem na tváři opět domů. To, co se dělo ale pak jsem opravdu nečekala. Za tři hodiny mi volala jedna z organizátorek ať si okamžitě pro dceru dojedu. Nechtěla mi říct po telefonu žádný podrobnosti, ale zněla rozčileně a zaskočeně.“

Nevěděla jsem co čekat a se strachem pevně svírala cestou volant. Když jsem přibrzdžovala, u domu už stála Hanna. Vypadala jako předtím. Otevřela dveře a s pozdravením si sedla na místo spolujezdce. Zeptala jsem se jí, co se dělo, ale jen nechápavě pokrčila rameny. Akce prý už pomalu končí, a tak ji posílají domů. Nechápala jsem o co tu jde. Řekla jsem dceři ať počká v autě a rozešla jsem se k domu abych si mohla promluvit s paní, která mi volala. Hned jak si mě všimla, rozešla se ke mně. Vylíčila mi, jak se moje dcera neslušně chovala. Místo aby pomáhala ostatním organizátorkám sama si s dětmi hrála ale velice zvláštním způsobem. Jezdila po skluzavce, házela po ostatních s dětmi brambůrky, i když ji za to okřikli. Křičela a pobíhala všude jako kdyby ona sama byla ještě dítě. Nevěřila jsem tomu, co mi tady vykládá. Hanna se chovala velice vyspěle. Nedokázala jsem si její chování, které mi popisovala představit. Odmítla jsem v rozhovoru pokračovat. Doma mi o tom Hanna nic nepověděla a jen tvrdila, že ona nic takového nedělala. Neobtěžovala jsem se to řešit. Nic se nestalo, žádný průser nic. Hanna si šla brzo lehnout a já si v obýváku četla knihu. Kolem jedenácté večer jsem zaslechla nějaké rány, které vycházeli z jejího pokoje. Po chvíli jsem slyšela i smích. Byl to Hannin smích ale zněl jinak, než jsem zvyklá. Zaposlouchala jsem se a slyšela, že si tam Hanna s někým povídá. Znělo to trochu jako šišlání. Jako když mluvíte takovým tím sladoučkým hláskem na miminko. Přišlo mi to divné. Šla jsem ji tedy zkontrolovat. S mírným zaťukáním jsem otevřela dveře a našla Hannu, jak sedí na koberci před postelí a kreslí si. Vzhlédla na mě a se širokým úsměvem mi podala obrázek. Byli na něm tři postavy a kocour. Takový typ kreseb, co kreslí malé děti. Nechápavě jsem se na ni podívala a ona mi stále s úsměvem začala popisovat postavy. Byla jsem to já, ona a můj manžel. Chtěla jsem se začít smát, aby už přestala s touhle srandou jenže když jsem se na ni dívala, její obličej byl vážný. Zeptala jsem se zda je v pořádku. Odpověděla, že se jmenuje Jennifer, ale můžu ji říkat Jenn. Potom dodala že Hanna spí a utekla z pokoje směrem do kuchyně. Byla jsem velice zmatená. Takové chování u ní jsem nikdy neviděla a rozhodně to nebylo normální. Šla jsem rychle do kuchyně, seděla u stolu a cpala se sušenkami. První, co mě napadlo, jí změřit teplotu ale čelo měla studené. Posadila jsem se vedle ní a čekala jsem

až se začne smát, jak mě nachytala. Začala mi však vykládat, jak se dneska dobře bavila s dětmi, ale mrzelo jí, že to Hanna zakázala a museli jít už domů. Ještě pár minut mi vykládala o dětech, které poznala a potom řekla že si půjde lehnout. Chtěla však po mně abych jí uložila. Byla jsem z toho jejího chování už unavená. Neprotestovala jsem, šla jsem jí uložit a pak si sama šla lehnout. Druhý den ráno jsem v kuchyni našla Hannu opět se svým běžným chováním šestnáctileté holky. Chystala si svačinu do školy a u dveří už měla nachystaný batoh. Čekala jsem až se nějak zmíní o včerejší noci ale nic a já nevěděla, jak sama začít. Zeptala jsem se jí tedy na ty obrázky, co nakreslila. Otočila se ke mně a prohodila: jo viděla jsem je na stole. Jako malá jsem moc kreslit neuměla. Proč jsi mi je tam dala?

Dořekla a dál se věnovala chystáním svačiny. Odvětila jsem, že včera večer jsem jí viděla tyhle obrázky malovat. Zasmála se a dál nic neříkala. A takhle to pokračovalo dál. Chvilí potom co přišla ze školy mě s manželem přemlouvala ať si s ní zahrajeme pexeso. Chovala se dětinsky. Během týdne začala nosit i svoje starší oblečení s dětskými potisky. Z půdy si donesla svoje staré hračky a rozházela je po pokoji. Pak nám přišla nadat a vinila z toho nás. Jednou ráno mi ukázala obrázek na zdi ve svém pokoji a nechápala kde se tam vzal, a přitom ho tam den předtím sama namalovala fixami. Ve chvílích, kdy se chovala jako dítě měla i jinací hlas. Pořád stejný a přitom jiný. Po skoro třech týdnech jsem zašla za doktorkou a všechno jí podrobně řekla. Chtěla po mně ať příště přijdu i s Hannou a když jsem pak tedy přišla a doktorka viděla Hannu vzorně sedět na židli, poslala nás domů. Začalo se to horšit. Zavolali nám ze školy, že její učebnice jsou poškrtané, ale Hanna tvrdí, že to nebyla. Její prospěch se zhoršoval. Rozhodla jsem se zajít za psychologkou a obávala se dalšího poslání domů. Psycholožka mě pečlivě poslouchala a pokládala otázky. Vylíčila jsem jí, jak je Hanna většinu času zamklá, nevyhledává společnost je ale velice chytrá. Potom jsem jí popsala její občasné chování během posledních týdnů. Společně jsme se snažili přijít na to, co se vlastně s Hannou děje. Hledali jsme důvod proč se začala tak chovat a já si vzpomněla, jak mi tehdy volala paní z té dětské akce. Ten den jsem u psychologky strávila spoustu času. Další den jsem za ní šla opět ale tentokrát i s Hannou. Po

ukončení sezení

a s termínem na další jsem odcházela s důležitou informací, která mě sice velice zaskočila ale vše objasnila. U Hanny se objevila rozdvojená osobnost. Hanna a Jenn byla ta jedna a samá osoba. Jediné ale co měli společné bylo tělo. Osobnost však měla každá svoji.

Rozdvojená osobnost neboli mnohočetná porucha osobnosti patří mezi disociativní poruchy a zpravidla vzniká jako důsledek traumatického zážitku z dětství. Jejím základním znakem je přítomnost více rozdílných identit, které se střídají v přebírání kontroly nad chováním pacienta. Ten si požitků svých dalších identit není vědom a namísto toho trpí častou ztrátou paměti. Přejít z jedné osobnosti na druhou bývá obvykle náhlý, přičemž každá z identit reaguje na jiný podnět.

<https://zdravi.euro.cz/leky/mnohocetna-porucha-osobnosti/>

- **Nemocný zažil či zažívá traumatický zážitek, a tak ho mozek pošle do “pozadí” a místo něho pošle jinou osobu, která zážitek unese lépe. Mozek tím chrání nemocného. U člověka se může takových osobností objevit hned několik. Pomocí terapeutických sezení a odbornou pomocí se dá nemocný vyléčit.**

Mezi nebem a zemí

Dlouhé prsty chladu se pomalu zmocňovaly křehkého těla, přesto rudá barva nejistoty vnímání neopouštěla tvář a nedávala nikomu šanci poodhalit původní záměr. S každým pohybem se rozvlnila hladina vody a v okolní tmě odrážela jen mdlé záblesky v místech, kam nedopadal stín stromů. Nebeské plameny se dnes ani neobtěžovaly jediným pohledem dolů a celé plátno noci přenechaly jedinému ohni, který se líně skláněl blízko obzoru. Pocity byly relativní a zůstávaly stát v polovině cesty k nekonečnému vesmíru. Jako kdyby tvořily vlastní svět mezi nebem a zemí.

I čas, jinak nekompromisně prchající, se zastavil a posadil se ke břehu. Barvy se daly na ústup, a tak celou scénérii převzaly do rukou odstíny černé, které s neochotou připouštěly půlnoční modř. Jeden by nedokázal uvěřit, že za pár hodin vyjde slunce, a tak se stal přítomný okamžik jedinou jistotou celého nekonečna. Oči těžko přivykaly té temnotě, proto když zrak opět spočinul na kraji jezera, sám sebe jsem byl nucen se ptát, zda postava, která si v něm máčela nohy, nebyla jen naivním snem. Vlnky rychle běhaly a odrážely nepodařené pokusy prozářit svět. A pak pomaleji a pomaleji, až svůj závod vzdaly úplně. Už nebyl nikdo, kdo by je povzbudil, jen noc a tichá představa bytosti, která v ní utonula.

To, když s ránem začala z hladiny stoupat mlha, věděl jsem, že se i silueta dívky vydala do světa pocitů. A tam si přečte mou úzkostnou nejistotu z chvíl, kdy jsem se díval, jak do něj odchází.

Rytíř z Mandaloru

Tatooine byla pouštní planeta ve vnějším pásu Arkaniského sektoru galaxie. Mnohem větší než Země, ale s mnohem menší populací. Obývaná byla lidmi, písečnými lidmi, Jawy a Hutty. Měla dvě slunce a tři měsíce. Po pádu Galaktického impéria nastalo období bezvládní, kdy rozdrobené zbytky Impéria bojovaly o poslední kus písečné země s novou převládající Galaktickou republikou vedenou generálkou Leiou Organou. Právě zde, v tomto písčitém pekle, začíná náš příběh.

Rozlehlou pouštní procházela jakási postava ve stříbrném brnění. Podle typu a materiálu zbroje se jednalo o rytíře z planety Mandaloru, před lety zpusťované Galaktickým impériem. Přes rameno mu visela dlouhá, laserová puška a nad pasem mu v pouzdře seděla opotřebovaná laserová pistole. Jeho plášť, kdysi dávno černý, byl nyní nažloutlý a plný písku, pouštní tedy putoval už nějakou dobu. Rytíř vystoupal na pískovcovou skálu a hleděl do údolí, kde se leželo nemalé město Mos Eisley, město zločinců, podvodníků a lovců odměn, ale také město velkých možností, zvláště na této písečné planetě. Rytíř, jehož přilba se blýskala v pouštním slunci, vytáhl z kožené tašky dalekohled a rozhlédl se po údolí. Mapoval si město v hlavě.

Muž sestoupil ze skály do údolí. Pomalu procházel mezi pískovcem lemovanými ulicemi plnými obchodníků z celé galaxie. Míjel přitom obrovský přístav vesmírných lodí, jeden z největších v tomto sektoru, a povšiml si nezvyklé koncentrace imperiálních křižníků a stíhaček. „Přesně podle plánu,“ pomyslel si rytíř a v duchu počítal imperiální lodě, „sedm, osm... mnohem víc, než jsme předpokládali. Zpráva musela být nekompletní.“ Konečně dorazil na místo určení, tedy neveliký bar v centru Mos Eisley. „Alderaanská růže – to bude ono,“ uvažoval rytíř nahlas. Pomalým krokem vstoupil do baru a oprášil si plášť. Poté se posadil do výklenku s malým okénkem. Místní barman si všimnul nezvyklého návštěvníka a promluvil k rytíři: „Tak, co to bude?“ Rytíř se pomalu otočil k barmanovi a procedil mezi zuby: „Nic. Na

někoho tu čekám, tak prosím nerušte.“ Jeho ocelová helma dodávala rytířovu hlasu jakýsi robotický nádech. Barman se uchechtl a se zájmem si prohlížel rytířovu neobvyklou zbroj. Oči mu utkvěly na laserových zbraních: „Hlavně žádné potíže, jasné? Těch tu mám už víc než dost.“ Rytíř neodpověděl, jen si přehodil nohu přes nohu a čekal. Barman se však nedal odbýt a znovu promluvil k rytíři: „Viděl jste je venku? Ty vojáky Impéria?“ Rytíř pokrčil rameny. „Víte, město má obvykle od Impéria určitou svobodu. Bývá jich tu nanejvýš deset nebo dvacet. Pár desítek, když dohlíží na sklizně,“ pokračoval barman, „ale dnes? Dnes je tu alespoň šest celých křižníků!“ „Osm,“ řekl tiše rytíř. „Prosím?“ obrátil se na něj barman. „Já jich napočítal alespoň osm,“ odpověděl rytíř. „A kolik si myslíte, že je v nich vojáků?“ vyzvídal barman. „V každém křižníku je alespoň dvě stě mužů, takže tipuji zhruba dva tisíce vojáků,“ odpověděl rytíř. „Vážně?“ vykřikl barman, „a co tu dělají?“ Rytíř se pod helmou pousmál a pobaveně odpověděl: „Můžete se jich zeptat.“ Barman pohlédl ke dveřím, ve kterých stál důstojník imperiální armády se dvěma vojáky. „J-já nechci žádné problémy,“ vykoktal ze sebe barman a posadil se zpět za bar. Imperiální důstojník v šedivé uniformě se zatím posadil naproti rytíři. Ohlédl se na své vojáky a pokynul jim, aby šli pryč. „Co vám tak trvalo?“ zeptal se rytíře s úšklebkem na tváři. „Mé lodi došlo palivo. A písečné bouře můj příchod také značně zpomalily,“ odpověděl rytíř, měřící si důstojníka upřeným pohledem. Důstojník se pousmál a napřáhl přes stůl ruku. „Moff Tarkin, důstojník Imperiální armády.“ Rytíř se ani nepohnul a stručně odvětil: „Já vím, kdo jste, před nějakou dobou jste mi posílal zprávu.“ Tarkin pohlédl na rytíře s uraženým výrazem a stáhl zpět ruku. „Takže, máte to s sebou?“ zeptal se Tarkin. „Kredity předem,“ ušklíbl se rytíř pod helmou. „Asi vám nerozumím,“ dodal důstojník a podepřel si bradu rukou. „Rozuměl jste správně. Kredity předem,“ zopakoval odpověď rytíř. „Chci to vidět,“ zaklonil se důstojník v křesle a přejel rukou po pouzdře s pistolí. Rytíř sáhl do kožené tašky a vytáhl z ní malý, skleněný objekt čtvercovitého tvaru. Důstojník dychtivě pohlédl na předmět a natáhl po něm ruku, rytíř ho však stáhl k sobě: „Jak jsem říkal, kredity předem.“ Důstojník tedy neochotně vytáhl měšec stříbrných destiček a poslal ho po stole

k rytíři. Rytíř měšec potěžkal v ruce a vložil ho do tašky. „Teď ten předmět!“ vyhrkl netrpělivě Tarkin. Rytíř zvedl objekt a pomalu ho podával Tarkinovi. Náhle však otočil zápěstím a vši silou skleněným předmětem udeřil o stůl.

„Ne! Ne! Co jste to provedl, vy šílenče? Měli jsme přece dohodu!“ vykřikl Tarkin, vysunul z pouzdra svoji pistoli a mířil jí na rytíře. „Myslíte si, že mi šlo o vaše bezcenné kredity? O měnu padlého impéria? Vaše Hvězda smrti je dávno zničená. Váš císař dávno mrtvý,“ odpověděl rytíř klidným tónem a pohlédl na rozrušeného Tarkina. „Nesmyly! Bláznovství! Galaktické impérium sílí! A lidi jako vy zašlape pod podrážkou!“ vyhrkl Tarkin se zbraní namířenou na rytíře. „Stráže! Ihned tohoto muže zatkněte! Anebo ještě lépe, ihned ho zabijte!“ rozkázal důstojník a v tu chvíli vtrhla do baru asi desítku vojáků, „snad si nemyslíte, rytíři, že jsem si naše malé setkání trochu nepojistil!“ uchechtl se důstojník. Rytíř využil nastalého chaosu a zalovil v tašce pro termální granát, který rychlým pohybem ruky odjistil. Držel ho však pevně v ruce, s prstem na červeném tlačítku. „Pošetilé, rytíři. Moje smrt nic neovlivní. Akorát tím zabijete sebe!“ procedil Tarkin nervózně mezi zuby. „Možná,“ pronesl rytíř klidně, „ale vaše smrt pro mne bude dostatečnou útěchou. Má duše dojde klidu.“ Náhle rytíř vrhnul granát do místnosti, překlopil ocelový stůl před sebou a použil jej jako štít před výbuchem.

Vzpomněl si na planetu Coruscant, dva týdny před svým příchodem na Tatooine. „Nechápu to, rytíři. Proč se tak náhle zajímáte o pomoc republice?“ zeptala se ženská postava v bílých šatech. Byla to Leia Organa, generálka armády Republiky. „Nedávno jsem zachytil zprávu,“ odpověděl rytíř a skrz ocelovou přílbu pohlédl na Leiu. „Pocházela z Arkaniského sektoru, z planety Tatooine. Promlouval v ní jakýsi Tarkin,“ předklonil se rytíř v židli a vážným tónem pokračoval, „Galaktické impérium chystá protiútok ve městě Mos Eisley. Má k dispozici alespoň šest celých křižníků a nespočet mužů.“ Leia pokývla hlavou a promluvila: „Tato informace je po nás velice cenná. Ale přesto jsem překvapena. Nikdy jste nejevil zájem o pomoc Republice.“ Rytíř se náhle zvedl ze židle a měl se k odchodu. „Nikdy jsem neřekl, že vám budu pomáhat.“ Leia se pousmála a dodala: „A dovolí vám to vaše

svědomí? Aby se s Tatooninem stalo to stejné jako s Mandalorem? S vaší planetou?“ Rytíř sebou trhl a váhavě se otočil. „To Tarkin zničil moji vlast. Co mám udělat?“ pronesl klidně. „Potřebujeme někoho, kdo by vylákal Tarkina z jeho flotily. Dokud je obklopen svými muži, je nezranitelný. Jeho smrt uvrhne flotilu Impéria do chaosu. Potom mohou naše jednotky zaútočit,“ řekla Leia sebevědomě a pohlédla na rytíře. „A proč to neudělá někdo z vašich mužů? Nebo rovnou nezaútočíte?“ odvětil rytíř a opřel se zády o zeď. „Naše lodě jsou moc velké. Radary Impéria je ihned odhalí. Vaše malá loď je k tomuto účelu ideální,“ odpověděla Leia. Rytíř pokrčil rameny: „Jak se mám k Tarkinovi dostat? Bude dobře chráněný.“ Leia otevřela ocelovou krabici po svém boku a vyňala z ní malý skleněný objekt: „Impérium tohle hledá. Je to holokron. Obsahuje vědomosti Staré republiky,“ pokračovala Leia, „Impériu je však k ničemu. Nemají způsob, jak z něj informace dostat. Když kontaktujete Tarkina a nabídnete mu holokron, jsem si jistá, že bude ochoten se s vámi setkat,“ pousmála se Leia a podala rytíři objekt. „Štědře vám zaplatíme,“ dodala s lehkým úsměvem. „Vaše peníze nechci,“ odvětil rytíř a odešel ke své lodi.

Výbuch vymrštil vojáky Impéria do vzduchu a zranil důstojníka. „Zabijte ho! Zabijte ho!“ křičel Tarkin bolestí a vykulhal z místnosti. Rytíř vyňal pistoli z pouzdra a vypálil po vojácích Impéria. Dva se sesunuli k zemi mrtví. Rytíř poté chytil jednoho z vojáků pod krkem a použil ho jako živý štít. Takto se pomalu probojoval ke dveřím. Vyběhl z baru a vydal se za důstojníkem. Tarkin se kvůli svému zranění nedostal daleko, pomalu pokulhával před rytířem. Rytíř namířil pistoli na Tarkina. „Má smrt nic neovlivní,“ vykašlal ze sebe raněný Tarkin a pohlédl na rytíře, „Impérium povstane. Mí vojáci zaútočí beze mne. Jen se dívejte,“ uchechtl se Tarkin a rukou ukázal směrem k imperiálním lodím. Lodě se pomalu zvedly ze země a připravily se k odletu. Náhle však série ohromných výbuchů zničila imperiální křižníky a nad rytířovou hlavou přeletěly lodě Republiky. „Ne! Ne!“ vykřikl důstojník zděšeně a pokusil se uniknout rytíři. Bez úspěchu.

Lodě republiky mezitím přistály v Mos Eisley a bez boje zajaly zbytek posádky Impéria. „Dobrá práce,“ pousmála se Leia a přisedla si k rytíři. „Dali jste si na čas,“ promluvil rytíř z pod přílby. „Co teď?“ zeptala se

Leia rytíře, „Impérium padlo. Můžete tu zůstat. Udělat z této planety svůj domov.“ Rytíř neodpovídal, jen pomalým pohybem ukázal prstem na nebe. „Galaxie je mým domovem. Z mé vlasti už nezůstal vůbec nikdo, jsem poslední žijící člověk z bývalého Mandaloru,“ pronesl a zvedl se z písku. „Ať vás provází síla,“ zvedla se Leia a napřáhla paži k rytíři. Rytíř sejmul ocelovou přilbu z hlavy a podal Leie svou ruku. „Ať vás provází síla,“ odpověděl, otočil se k Leie zády a s přilbou v podpaží se vydal zpět ke své lodi.

Próza od 19-30 let:

1. JANSA Marek, Nová Pec
2. DOČEKALOVÁ Sabina, Jablonec nad Nisou
2. ROHOVSKÁ Tereza, Dobrá u Frýdku

čestné uznání: RAKÚSOVÁ Ivana, Dolní Benešov

STAVINOHOVÁ Klára, Velké Karlovice

Duch doby, aneb zrození kverulu z ducha starce

Byla sobota 21. února roku 1998 a v horách, nad smradlavou pokličkou inverze celé dopoledne zářilo slunce v předtuše velkého národního hokejového triumfu. Zdálo se, jako by nic nemohlo zastavit ten vítězoslavný pochod nejen celého národa, nýbrž i tvé rodiny. Tvůj otec v té době sbíral jedno povýšení za druhým, váš domek na předměstí procházel velkou rekonstrukcí, tvůj malý bráška rostl jak z vody a maminka se pomalu vracela ke své práci v expandující účetní firmě. I tobě to ve škole dobře šlo, a i když si byl teprve ve druhé třídě, bylo všem jasné, že jsi mimořádně nadané dítě. Vyhrál jsi okresní kolo angličtinářské olympiády a měl jsi dobře našlápnuto i ve stolním tenise. Mířili jste právě, jako již několik let po sobě, na zimní dovolenou na Šumavu. Sotva kdo mohl tušit, že tě čeká poslední den tvého dětství.

Probudil jsi se z uslintaného cestovního snu, když zbrusu nová manažerská Škoda Octavia tvého otce, tmavě modrá metalíza, 2.0 TDI s klimatizací a CD přehrávačem, pomalu stoupala táhlým kopcem do hor. Ve vyhrátém voze voní čerstvé plasty a hraje *You win again* od Hot Chocolate. Auto už jede sotva krokem. Od západu se zničehonic přihnaly temné sněhové mraky. Na silnici první třídy číslo třicet devět, začíná padat jemný sníh, pod kterým se však již skrývá vrstva ledu uježděného jak sklo. S křoupáním sněhu se vznášíte cestou, která se klikatí do kopce lesem, pomalu mizícím pod neodklizeným sněhem. Auto teď jede sotva krokem.

I když jsi trochu mrzutý z nepohodlného spánku, nemůžeš se dočkat čerstvě napadaného sněhu a taky cibulové polévky s topinkou a roztaveným sýrem, kterou podávají jedině v penzionu U Mauritzů. Ještě poslední zatáčka a jste venku z lesa, posledních pár set metrů a táhlé stoupání končí, cesta se přehoupne přes hřeben a klikatí se mezi pastvinami do údolí. Vločky poletují a auto s takřka neslyšitelným křoupáním vjíždí do zatáčky, když najednou to přijde. Prudké brzdění a drkotání brzdového asistenta. Kola přese všechno neovladatelně

kloužou po namrzlé silnici a auto jede pomalu dál. Když se konečně zastaví o zasněženou krajnici, zpětný ráz tě vmáčkne do sedačky. Tvoji rodiče rychle vyskakují z auta a ty si teprve pomalu uvědomuješ, co se stalo.

Pár metrů před vámi blikají ve výšce světla. Zatímco zadní část béžové Škody 120L trčí vysoko nad silnicí, kufr auta zeširoka objímá kmen mohutného smrku. Stěrače se stále marně snaží stírat rozbité přední sklo. Dveře vozu ční rozcapené do všech stran. Neřiditelný stroj smrti zřejmě vysypal cestující, kteří teď leželi rozmetáni kolem vozu.

Nejblíže k tobě leží nznak v příkopu rozvalený stařec ve vatovaném kabátě a ušance. Kabát má rozepjatý a zpod vystrkané kostkované košile mu vykukuje vypasený pupek. I když v zavřeném autě nic neslyšíš, je vidět že stařec hlasitě nařiká. Tví rodiče se rychle vrací k autu, je nutné jednat rychle a vzhledem, k tomu, že ani jeden nemá zdravotnický trénink rozhodují, že matka s tebou zůstane u raněných, alespoň jako dohled. Otec se spolu s tvým spícím bráškou vrátí do města pro pomoc. Matka ti uváže kolem krku šálu, navléknou ti kabát a rukavice a než se vzpamatuješ, otec je s autem pryč.

Je to otřesná podívaná. Matka se snaží ležícího muže posadit, aby neležel ve sněhu, ale vzhledem k jeho váze s ním nedokáže hnout. Rozhodne se mu tedy alespoň zapnout zelený vatovaný kabát. Přistoupíš k němu blíž. Páchne rumem a Pitralonem a co se z dálky zdálo jako neartikulované sípání a hekání najednou nabírá zřetelnější podoby.

„Zasraný náledí. Kurvy ochránářský, ani sypat se tu nesmí. Nás mohli rovnou odprásknout.“ Opodál sedí další muž. Prošívanou vestu celou od krve. Tlusté brýle se zlatými obroučkami posazené nakřivo stejně jako vyhaslý špaček trčící z prošedivělého plnovousu.

„Zkurvená privatizace, rozkradli, co mohli. Statek. Pilu. Svině...“

Není ti úplně jasné, o čem mluví, ale podvědomě tušíš, že se jedná o následky otřesné nehody. Než ve vysokém sněhu dojdeš až k němu, všimneš si třetí postavy svíjející se za mocným kmenem smrku. Musí to být řidič. Zelený myslivecký klobouk má připlácly k hlavě a zbrcený rudou krví, ze které stoupá pára. Otočí na tebe bolestí staženou ošlehanou tvář až ti zatrne.

„Mladej,“ zasypá sotva slyšitelně, „mladej pocem!“ zasypá zbrocený krví a nudlemi. Strachem a hrůzou se stěží dokážeš pohnout, jen na muže ohromeně zíráš.

„Mladej, pojď sem blíž, něco ti musím říct.“

Pomaloučku k chroptícímu muži přistoupíš. Jeho dech provází hlasité pískání a chrapot, v obličejí je bledý a okraje jeho volantu z vousů pokrývá bílá pěna valící se z úst. Podívá se na tebe pohledem umírajícího, který se ti vpálí hluboko do paměti:

„kluku, poslouchej mě pozorně,“ zasypá z posledních sil:

„tady to nedopadne dobře, to nemůže dopadnout dobře, dyk se podívej. Mladý, ty ti makat nepudou. Nakonec tady z toho udělaj montovnu pro Němec...“

V tom okamžiku vydechne naposledy. Vidíš, jak jeho zchátralé ztrhané tělo se skřípěním opouští přízračný nažloutlý duch páchnoucí kořalkou a dýmkovým tabákem. Duch se pomalu s hnusným, až štitivým úšklebkem vznese nad špičky mladých smrků, které rostou kolem. S opovržením přehlídí větve obtížené čerstvým sněhem a znechuceně shlédne do údolí. Jako by si svou cestu rozmyslel začne zas zničehonic sestupovat zpátky k zemi. Když se snese do výšky zhruba dvou metrů prudce sebou mrští a ladnou šipkou vklouzne pootevřenými ústy do tebe.

I když se ti celá scéna zdála nekonečně dlouhá, ukázalo se, že proběhla v několika okamžicích a tvá matka, zaměstnaná starcem se zlatými brýlemi nestačila nic z toho postřehnout. Stál jsi beze slova u mrtvého muže a na šálu ti skrápala slza, když tě matka vzala do náruče a odvedla dál. Záchranky a s nimi i modrá Octavie tvého otce na sebe nenechaly dlouho čekat.

Když jste večer sešli s rodiči z apartmánu v podkroví do jídelny panoval již zde vzrušený pohyb. Sportovní přenosy z druhého konce světa se zdály znovu sjednotit národ, servírky s hosty bohaté s chudými, kuchaře s hoteliéry. Seděli jste, jako každý rok, u stolu nedaleko kulečnickového stolu. Rodiče, tvůj malý bráška a ty. Po večeři jste dostali jahodový pohár se šlehačkou. Těšil jsi se na něj celou dlouhou cestu až sem. Oba jste se na ten pohár těšili, a nejen na pohár. Obléknout se do slavnostní košile s motýlkem na gumičku, povečeřet

u stolu s temně zelenými látkovými ubrousky. Desertní lžička se zakousla do tuhého šlehačkového kopečku, když v tom se to stalo.

„Co to je za hnus? Objednal jsem si přece jahody se šlehačkou, ne nějakou srágoru z rostlinýho tuku.“

Tví rodiče se na sebe bez dechu nevěřícně podívali. Sotva mohli tušit, že od nynějška již s tebou nic nebude tak jako doposud. Tvůj bráška měl slzy na krajíčku a začal popotahovat. Sám jsi netušil, co se to právě stalo. Zmateně a vyděšeně jsi se pokusil o omluvný úsměv.

„Nejsme přece někde v nádražce.“

Můj Bét-el

Kde jsi? Už se stmívá. Hledám tě ve stínu jírovců, v posledních odrazech jsoucná na vodní hladině. Ve změti hlasů, které nepoznávám.
Kde jsi, Jáko

19:45

Začínají mě pálit oči.

Dech se zrychluje.

Cítím, jak se o mě pokouší pláč. Rychle skloním hlavu, abych unikla zkoumavým pohledům pozdních návštěvníků parku. Už teď, bohužel, vzbuzuju víc pozornosti, než je mi milé. Koneckonců hysterická adolescentka v kanárkově žlutém baletním úboru, pod kterým se jako žebro rýsuje lahev alkoholu, sedící ve vykotlaném kmeni vrby se nevidí každý den.

Jsem jako ona. Ta vrba.

Jsem mrtvé torzo, které vyvolává veřejné pohoršení u kolemjdoucích. Svůj k svému.

A moje vlasy dnes tak zplihle visí. Jako ... suché proutí!

Co takhle je něčím zalít, ušklíbnu se sama pro sebe a vytáhnu z pod trikotu lahev vodky. Doufala jsem, že ji otevřeme společně s Jákobem, ale vzhledem k nastalým okolnostem ... Odšroubuju víčko, přitisknu si hrdlo k ústům a zhluboka si přihnu. Když tekutina dorazila do zadní části krku, překonala jsem nutkání zakuckat se. Byla silná. Velmi silná. Ale nejspíš jsem to v současné chvíli potřebovala. Něco účinného, co by mi propálilo díru do žaludku i do hlavy a zmírnilo bolest ze zrady.

Nerozumím tomu. Jak mě tu mohl nechat samotnou? Věděl přeci, v jakém jsem byla před několika hodinami stavu:

Když mě našel u šaten, schoulenou do klubka, netečnou a lapající po dechu, okamžitě poznal, že prodělávám panickou ataku. Ačkoliv jsme se neznali, pevně

mě objal a nepovolil sevření, dokud záchvat nepominul ... a i potom mi lehce tiskl ruku.

Představil se jako Jákob.

„Essa,“ řekla jsem celá rudá a naprosto konsternovaná.

Musel vycítit, jak neskutečně trapně mi bylo, a tak se mě pokoušel rozptýlit; „Tančíš?“ pokynul k baletnímu úboru, který jsem měla na sobě.

Přikývla jsem. „Už od dvanácti.“

„To je skvělý, já taky,“ zazubil se. „Tančím závodně společenský tance. Ale můj taneční mistr je celkem poděs. Už několikrát jsem to kvůli němu málem zabalil. Vždycky říká - „

Seděli jsme spolu v koutě šaten ještě několik minut a povídali si jako kolegové. Zábly mě hýždě, ale rozhodla jsem se to ignorovat. Chtěla jsem se soustředit jen na něj. Celkově byl velmi pohledný. Měl dlouhé řasy, trochu jako dívka a velké, černé oči, ne chladné a truchlivé, ale tetelící se, hřejivé uhlíky. Svou menší a lehce podsaditou postavou i chováním připomínal mladého býčka. Někoho tak bezprostředního a temperamentního jsem v životě nepotkala. Cítila jsem se s ním jinak ... Tak nějak mi docházelo, že mi pod trikotem buší srdce, možná o něco rychleji než obvykle, tudíž jsem stále naživu.

Možná mu se mnou také bylo jinak. Možná to byla lítost, těžko teď posoudit,

ale než odešel, požádal mě, zda bychom se mohli později vidět a ještě si promluvit.

Byla jsem radostí bez sebe, ale samozřejmě se snažila nedat to tolik najevo.

Měli jsme se sejít u jezera v parku v 19:00.

Ani neví, jak moc jsem ho tu potřebovala.

Ani neví, jak moc mě zklamal.

20:30

Začínám mít z toho pití odulý tváře. Poťouchle se zazubím do načatý lahve a znovu si přihnu. Snad pro mě s další desetinou promile bude má vlastní společnost snesitelnější. Nesnáším, když jsem sama. Moc pak přemýšlím. O škole, o baletu ... nebo třeba o tom, kolik kalorií měl ten těstovinový salát, co jsem měla k obědu. Rychle zatřepu hlavou, abych zahнала vtíravé myšlenky. Ne, prosím, tohle už znova ne. Jsem ráda, že se dokážu bez výčitek najíst, případně opít. Přesto vzápětí, nejspíš ze zvyku, přejeđu očima etiku a v duchu si poznamenám: „230 kalorií na 100 ml.“

20:55

Zakloním hlavu a na několik okamžiků se poddávám živilům. Zhluboka nasávám štiplavý zápach levného tabáku, který ke mně přivál vítr. Cítím vlhkost ve vlasech, jak se do nich vsakuje déšť. Dopadající kapky mě šimrají ve tváři, jako by mě chtěly konejšit. Ale stejně jako slzy nesmyjí pryč bolest. Tu neotupitelnou, ochromující bolest. Cítím ji všechnu. Modlím se, doufám, že všechno, protože vím, že už víc nesnesu. Zvláštní, jak někdo, kdo je uvnitř mrtvý, může prožívat takovou agónii. Vrátím hlavu ze záklonu a zlostně se zašklebím na lahev vodky váleající se u mých nohou, jako by za všechno mohla právě ona. Jako by ona způsobila, že první myšlenka, která mě každý den ráno po probuzení napadne, je „nenávidím se.“ Jako by mohla za to, že Jákob nepřišel ... že jsem pro něj nebyla dostatečně dobrá. Že *já nejsem dost*. S poslední myšlenkou zvedám lahev. Nádech. A sklo se třítí o zem. Okamžitě mi pravou rukou projede ostrá, řezající bolest.

„Sakra!“ ulevím si.

Rychle se snažím ve tmě nahmatat mobil, abych si posvítila. Pak modré světlo

displeje prořízlo černotu a odhalilo jasně červenou krajku vinoucí se přes celé předloktí. Zjišťuju, že jsem si poranila jen dlaň a jeden, dva prsty. Zápěstí zůstalo netknuté.

Několikrát se zhluboka nadechnu a vydechnu. Musím se uklidnit.

Pulzující bolest v pravé ruce je překvapivě uvolňující. Také pach ethanolu smíšeného s vlhkostí mi je příjemný. Zvláštní. Tak pokojně a vyrovnaně jako teď jsem se necítila už dlouho. S úlevou se zasměju.

O sekundu později úsměv střídá šok.

Posvítím si blíže na mozaiku střepů doplněnou o kapky krve. Tak nějak mi dochází, že ono „dílo“ teď manifestuje světu mé totální selhání. Ještě horší však bylo uvědomění si, že mi vysvobození přinesla až fyzická bolest.

Tohle... tohle není v pohodě ... Já nejsem v pohodě.

Potřebuju se pořádně probrat, opláchnout si obličej. Namáhavě se zvednu na nohy a lehce potácivou chůzí zamířím k jezeru. Je to jen pár kroků vpřed, ale neskutečně mě to vyčerpává.

Od břehu jezera mě dělil metr, když se čas zastavil a pak postupoval zpomaleně, jak se stalo několik věcí naráz. Na kostelní věži odbily hodiny devátou. Někde v dálce zahoukala sova. Ve stejném okamžiku jsem uklouzla na mokré zemi, prolétla vzduchem a narazila hlavou o něco tvrdého.

21:00

Necítím bolest.

Je jen chlad.

Pokouší se o mě spánek.

Pravidelné plácání vlnek je ukolébávající. Co takhle zavřít oči a všechno to přijmout? Chladno, tmu pod víčky i fakt, že už se možná neprobudím.

Ne Já ještě nejsem na konci.

Chci bojovat.

Chci přežít.

Z posledních sil se posadím. Jsem připravená sama se sebou o sebe ještě jednou zápasit. Jsem připravená zápasit s Bohem i s lidmi.

Vím, že zvítězím.

Vím, že budu stát vzpříma.

Já nepotřebuju Jákoba ... Ve mně žije Izrael.

Koník

Cválající koník. Nakreslený na bílém papíře. Utekl mi z něj a cválal po stěnách pokoje. Dlouhá černá hřívá mu nádherně vlála, přesně, jak jsem chtěla a jak jsem mu ji taky nakreslila. Hluboké černé oči se na mě každou chvíli podívaly, a zdálo se, jako by se koník uličnický usmíval.

„Pojď zpátky na papír!“ volala jsem na něj a honila jsem ho po stěnách pokoje. Černá lesklá kopyta zanechávala na stěnách pokoje tmavé čmouhy. „To nemůžeš!“ napomínala jsem ho. Neposlechl a ještě zrychlil. Tmavý hnědák s ponožkami, bílou lysinou, černou hřívou a ocasem. Připomínal mi jednu kobytku z ranče – Ducki. Tohle ale nebyla Ducki. Tak kdo teda? Nevím. Prostě koník. „Koníku, nemůžeš běhat po stěnách. Patříš na papír. Pojď zpátky. Až to uvidí babička, vynadá mi.“ Koník se znovu rozběhl a schoval se za skříň. Vzala jsem papír a číhala vedle skříně. Koník po chvíli opatrně vyklusal ven. Rychle jsem na něj papír připlácla. A byl zpátky. Dokreslila jsem mu tam mrkev. Pro jistotu dvě.

„Pojď večeřet,“ zavolala babička z kuchyně. „Když to tady vydržíš, přikreslím ti ještě vodu, seno a jablko, chceš?“ řekla jsem a odešla k večeři. Když jsem se vrátila, koník už na papíře nebyl. Za skříní nebyl, pod křeslem taky ne. Nejspíš vyběhl pootevřeným oknem ven a běhá po fasádě našeho domu...

Autobusem na svatbu

Klára se supěním nesla do schodů těžký kufr, a pak ho se žuchnutím upustila před výstup ze stanice metra Florenc. Jede pryč sice jen na pár dní, ale to přece neznamená, že si s sebou nevezme denní a noční krém, odličovač, plnou kosmetickou tašku malovátek, hromadu oblečení pro každou příležitost a to nejdůležitější – starorůžové družičkové šaty. Do očí jí udeřilo prudké srpnové slunce, muselo být přes třicet stupňů. Čekárna autobusového nádraží praskala ve švech. Všude postávali a posedávali lidi s obřími zavazadly, od pohledu většinou cizinci. Dívka si koupila předraženou vodu, sendvič a samozřejmě i ledovou kávu, aby zahnala to strašné vedro. Potom zamířila k nástěnné obrazovce, na níž so chvíli s přeblikávaly příjezdy a odjezdy autobusů. Je tam – číslo 132 směr Paříž od společnosti Berrybus, odjezd 18:00. Ve francouzské metropoli bude muset přestoupit na další spoj mířící do Bordeaux. Celkový čas cesty 24 hodin. Uf. Ale co by pro nejlepší kamarádku Sofii neudělala, zvláště když si bere toho pohledného Francouze. Kláru trochu mrzelo, že v práci dostala volno jen na pár dní, a ještě k tomu na poslední chvíli. Letenky teď stály majlant, a tak se bude muset drkotat sama po zemi, zatímco zbytek svatebčanů z Česka už je na místě. Podle plánu by měla do Bordeaux dorazit v pátek odpoledne, přičemž svatba je už v sobotu.

Aby se vyhnula tomu šílenému dovolenkovému davu a všudypřítomnému oděru smažených hranolek z rychlého občerstvení, šla se raději i s kufrem postavit ven před čekárnu, kde ukořistila trochu stínu. Zrovna když špulila svou rudě namalovanou pusou, aby si udělala co nejhezčí selfie na Instagram se k ní došourala podivná korpulentní paní v pestrobarevném oblečení a s šátkem přes ramena, jejíž vrásčité obličej lemovaly prošeďivělé vlasy.

„Slečinko, já vám vyvěštím budoucnost, co říkáte?“

„To určitě.“ odpověděla povýšené Klára.

„Ale...dyť se nemusíte hned čertit.“

„S takovými jako jste vy se nehodlám bavit. Navíc na podobné blbosti nevěřím. Na shledanou.“ schovala mobil do kabelky a důležitě odkráčela pryč, někam, kde ji nebude nikdo rušit.

Stařena si odplivla, zamumlala něco v nesrozumitelném jazyce a pomalu odešla opačným směrem.

Přestože bylo pozdní odpoledne rozpálený asfalt žhnul jako plech vytažený z trouby. Z amplionu se ozvala výzva pro cestující do Paříže, aby se dostavili k nástupišti číslo 16. Tmavě modrý autobus už stál u zmíněné zastávky a dva upocení řidiči odbavovali cestující. V okamžiku, kdy chtěla Klára ukázat jednomu z nich svou jízdenku na displeji mobilu se telefon zasekl a nešel ani restartovat. Lístek si samozřejmě nevytiskla. Řidič se snažil najít její jméno na seznamu cestujících podle občanky. Marně. Ostatní cestující už zmizeli v útrobach autobusu. Klára začaly být nervózní. Naštěstí se její mobil umoudřil, a proto mohla nastoupit i ona, jakmile odevzdala svůj kufr u zavazadlového prostoru. Vybrala si poslední volné dvojsedadlo v zadní části. Že to nebyla šťastná volba zjistila hned vzápětí, když se za ní ozval hlasitý dětský pláč a kdosi zezadu zběsile kopal do jejího sedadla. Bus se s trhnutím rozjel a kličkoval pražskými ulicemi. Klimatizace se rozjela naplno, takže za chvíli bylo uvnitř jako v lednici. Proč si jen nevezala to teplé oblečení z kufru? Aby se nějak zabavila, pustila si hudbu do sluchátek a pozorovala z okýnka ubíhající krajinu podél dálnice.

Usnula, ani neví jak. Probudila se až ve chvíli, kdy autobus prudce odbočil vpravo na dálniční odpočívadlo a s trhnutím zastavil. Většina cestujících spala. Klára se rozespale vyloudala ven do tmy a zamířila na veřejné záchodky. Menší hlouček pasažérů i oba řidiči postávali na čerstvém vzduchu – rozeznala z nich jen siluety a žhnoucí špičky cigaret zářící ve tmě jako hejno světlušek. Přestože muselo být po půlnoci na dámských toaletách se stála fronta. Zákon schválnosti, pomyslela si dívka. Jiná možnost však nepřicházela v úvahu. Na to miniaturní zaprděné WC v buse, a ještě ke všemu za jízdy ji nikdo nedostane. Vevnitř se nezdržela víc než deset minut. Rychlým krokem došla zpátky na parkoviště. Autobus nikde. V Kláře hrklo. No to snad ne. Rozběhla se

za roh umýváren. Našla jen několik kamionů a osobních aut. Tmavě modrý autobus zmizel. Najednou jí to došlo. Oni mi ujeli! S mobilem, doklady, peněženkou i ostatními věcmi. Bože. Co teď? Rezignovaně se sesunula na opuštěnou lavičku a začala hlasitě vzlykat. Jelikož na sobě měla jen tílko a kraťasy, brzy se roztrásla zimou. Zničehonic se zvedl vítr a vehnal Kláře do očí smítka prachu. Černou oblohu pročísnuv první blesk, hromobití však zaniklo v neustálém svištění aut letících po dálnici. Prudce se rozpršelo a Klára se s pištěním utíkala schovat do jediné budovy široko daleko – na záchody. K jejímu úžasu tam teď nebyla ani noha. Vysmrkala se do papírové utěrky a další si utřela rozpitou řasenku táhnoucí se až k bradě.

Po první srážce s realitou se jí podařilo trochu uklidnit. Bude muset někde sehnat telefon a zkusit zkontaktovat autobusovou společnost. Na nikoho z blízkých si telefonní číslo nepamatovala a pochybovala, že by jí uprostřed noci někdo odpověděl přes messenger. Venku pořád pršelo. Jediný člověk, kterého zpozorovala, byl postarší plešatý chlápek postávající pod přístřeškem před pánskou částí toalet. Shodou okolností držel v ruce mobil a něco do něj datloval. Klára se anglicky zeptala, jestli by si mohla půjčit telefon. Muž, podle přízvuku Němec, jí sjel chlípným pohledem od hlavy až k patě, načež se jí zeptal, na co ho potřebuje. Klára mu stručně vysvětlila situaci. Pán nakonec souhlasil. Na telefonu svítil čas 2:47 a podle dotyčného se nacházeli poblíž města Heilbronn. Kláře se na druhý pokus podařilo dovolat na infolinku Bluberrybusu, jejíž číslo našla na internetu. Po nekonečném čekání, vysvětlování a naléhání jí operátorka nakonec pomohla. Z parkoviště jí za zhruba dvě hodiny vyzvedne autobus číslo 434 jedoucí směrem do Bruselu a vysadí ji na autobusovém nádraží v Heidelbergu, kde si bude moci u přepážky vyzvednout své věci, které jí tam nechají ti dva upocení řidiči. Pak si bude muset koupit novou jízdenku na další spoj do Paříže a přerezervovat si lístek do Bordeaux na pozdější čas. Klára poděkovala, zavěsila a doufala, že tohle cestovatelské harakiri nakonec vyjde. Jinak prošvihne Sofiiu svatbu. Ten podivín jí sice nabídl odvoz do Heidelbergu, ale ona raději odmítla. Něco jí říkalo, že by taky mohla skončit zakopaná někde v lese. Muž naštěstí nenaléhal a po chvíli odešel.

Klára opět osaměla. Cítila se unaveně, vystresovaně a byla jí hrozná zima. Alespoň že už nepršelo. Přesunula se opět na potměšilé parkoviště, kde naposledy viděla svůj dopravní prostředek – ten je teď kdovíkdě. Posadila se na suchý kousek patníku v zákrytu borovice a modlila se, aby ji konečně někdo zachránil, aby znovu našla své věci, doklady i mobil a dostala se na svatbu včas. Proč má vlastně za jediný den tolik smůly? Vůbec jí nenapadlo, že v těch všech peripetiích má prsty ta šedovlasá stará paní v ušmudlaném oblečení, kterou odpoledne potkala na Florenci. Z čehož vyplývá – pokud nevěříte na osud, věřte alespoň na karmu.

Životní hon

Nedávno, když jsem noc trávila opět sama doma, pozvala jsem si pro zahnání splínu kamarádku Sáru. Byla to jedna z těch teplejších letních nocí, seděly jsme nad ginem a ona mi z ničeho nic začala vysvětlovat podstatu životního honu, což, pokud jsem to pochopila správně, je její zásadní filosofická otázka. „Je to prostě buď láska nebo orgasmus.“ Řekla vážným tónem, jako bych přišla na její přednášku na FFUK. Přívál ginu a Sářina přednesu ve mně automaticky vyvolal smích. Sára jen pozdvihla obočí, přesně jako to dělají učitelé, když se děti na základní škole smějí v hodině zdravotní výchovy slovu „prezervativ“. Náš balkón však nepředstavoval žádnou základní školu, nýbrž FFUK, a tak jsem vši silou zadržela svůj dětský smích a Sára se pro zdůraznění ještě postavila, zapálila si cigaretu a spustila tónem starého mudrce. „Vem si to takhle.. Každý z nás má v životě spoustu různorodých koníčků a zálib, od hudby, přes sport až třeba po sběr šišek v lese. To jsou ale takové naše vedlejší cesty. Ta hlavní je jen jedna a to buď cesta za láskou nebo za orgasmem.“ Teď jsem udiveně pozvedla obočí já, jako gesto k tomu, aby pokračovala, protože mě opravdu zajímalo, jaké moudro mi tímto chce sdělit. „My ženy, křehké a zranitelné, jsme většinou automaticky řazeny do kategorie honu za láskou.“ „Až na tebe.“ Podotkla jsem ironicky a Sára neudržela vážný tón a pousmála se. „Kdežto muži, alfasamci, drsný zvířata, ti můžou milovat sebevíc, ale podstatou je pro ně orgasmus a bohužel ve většině případů ne ten náš.“ Vzala jsem jí sklenici a oběma nám dolila gin, i když už bylo po čtvrté ráno. Tahle letní noc zcela patřila nám a výš, než my na malém balkóně, už bylo jen nebe plné hvězd. „Jsou i výjimky, samozřejmě, ale těch není moc. No a vy s Martinem každý zastupujete vaši typickou skupinu. Ty zanedbáváš práci, abys mu mohla uvařit jeho oblíbený

jídlo, odpouštíš mu, že je věčně na cestách s tím jeho přiblblým divadlem a vrací se ti až v noci. On tě miluje, o tom žádná, ale jeho životní hon směřuje k nekonečnému orgasmu. Každý směřujete jinam, ale přitom jdete po stejný cestě. A na takový cestě není jednoduchý se domluvit.“ I když jsem byla značně opilá, ta slova mě snad ranila o to víc a pomalu na mě přicházel splín, kterému jsem původně chtěla předejít. Sára mě zná naštěstí snad víc, než já, a tak hned změnila téma a my mohly pokračovat v naší nekonečné noci. Za chvíli ale začalo svítat, a gin začal docházet, tak jsme ho vyměnily za kávu.

Možná proto jsem si na tu noc vzpomněla teď, když sedím na tom stejném balkóně, v 5 ráno, po neprosпанé noci, s horkou kávou v dlaních. Martin byl zase celý týden na zájezdě s divadlem, dneska se měl ale vrátit brzy. Teda už v podstatě včera večer. Na stole ještě leží vychladlá paella, kterou tak miluje a která se nám pojí se zasnubami na jedné Barcelonské pláži. Vzpomínám na Sářiny slova a začínám být našťvaná. Na něj, na sebe, na to, že se oba nemůžeme hnát za láskou. Nebo klidně za orgasmem.

Když slyším klíče ve dveřích, okamžitě se zvedám a běžím k němu, ale je opilý a hlavně – není sám. Přišel s ním i jeho kolega, sice je to náš kamarád, ale proč k nám domů chodí sakra opilý v 5 ráno? Se vším bouchají a jsou neskutečně hlasití. „Zlatoo, trošku jsme se zakecali a došlo nám pití, dáš si něco s náma?“ Místo odpovědi se ode mě dočká jen zoufalého a znaveného pohledu. „Co se děje Veru?“

„Budte potichu nebo vzbudíte malou.“

„Proč máš tak nepříjemný tón?“

„Je 5 ráno.“

„Tak máš spát. Veru miluju tě, ale občas seš fakt kráva.“

„Ty vole, já ti porodila dítě a tys mi nedal ani debilní kytku.“

„Vždyť jsem řekl dík, ne?“ snaží se být vtipný, nejspíš aby naše hádky nemusel slyšet jeho kamarád, který stojí celou dobu vedle nás a ač je opilý, očividně je dostatečně při smyslech, aby se cítil trapně. „Na stole

máte paellu.“ Zavírám za sebou dveře ložnice, rozpláču se a přemýšlím nad mou láskou a jeho orgasmy.

Na gauči spal nakonec naštěstí jen on – bez kamaráda. Když odvedu dceru do školky, nemám nejmenší chuť vracet se domů, a tak se nejmíň ještě hodinu procházím městem a za tu dobu vykouřím asi půl krabičky cigaret. Můj způsob rozdýchávání všech životních trablí.

Když se vrátím domů, na stole nacházím natrhané růže, které nám rostou před domem. Divím se, že si z rána vůbec něco pamatuje. Odhodlala jsem se k tomu postavit čelem, a tak nám oběma dělám pořádně silnou kávu. V tu chvíli Martin vychází z koupelny, jen s ručníkem kolem pasu a se zarmouceným výrazem na tváři. Ten výraz znám. Sice je herec, a tak toho občas dokáže využít ve svůj prospěch, ale teď ho opravdu něco trápí. Jako by s odhaleným tělem najednou odhalil i svou duši a celé své nitro.

„Včera nám řekli, že budou zavírat naše divadlo. Krachujem. S Jirkou jsme to přehnali, promiň.“ Vypráví mi o problémech s prací a já teď vidím, jak neskutečně se trápí, protože to malé divadlo byl celý jeho život. Dělal pro něj vše. Začínám pochybovat, jestli jeho životním honem není místo orgasmu divadlo. Mám pro něj strašnou slabost a o to víc teď, když mám pocit, že vidím přímo na jeho ztrápenou duši, a tak ho pořádně silně a dlouze objímám.

„Proč jsi mi to hned nezavolal?“ A hned když tu větu vyslovím, dojde mi proč. Vzpomínám na to, jak mé mámě umřel táta. Zavolali jí to z nemocnice a ona, jako jeho jediná dcera, musela obvolat zbytek rodiny a oznámit jim to. Místo toho, aby si to mohla pořádně zpracovat v hlavě, tak pořád jen volala a volala a pokaždé, když to někomu oznámila, rozplakala se. Pak se na chvíli uklidnila, ale když volala někomu dalšímu, při slově „umřel“ se rozplakala ještě mnohem víc než posledně. A pak jí volali všichni ostatní, kteří se to mezitím dozvěděli, aby jí popřáli upřímnou soustrast, ale to bylo to poslední, co chtěla. Chtěla jen ležet, vzpomínat, usedavě plakat nebo spát. Cokoliv jiného,

než aby jí rodina a známí dokola připomínali, že jí umřel táta. Bylo mi jí neskutečně líto, a tak jsem jí vzala mobil a objala ji. Stejně tak, jako jsem teď objala Martina. To divadlo bylo jeho dítě. A on si zkrátka nechtěl neustále připomínat, že o něj přišel, a tak to radši zapil. Zapomněl. Jenže když se vzbudil, tak ho kromě bolavé hlavy z kocoviny rozbolelo i srdce ze ztráty.

„Spolu to zvládneme.“ Říkám mu s důrazem na slovo „spolu“.

Mluvili jsme jen o jeho emoční ztrátě divadla, ale oba jsme přitom mysleli také na to, že je teď bez práce. Bez příjmů. Oběma nám bylo jasné, že nás čeká dost komplikované období.

Člověk si občas ve chvílích bilancování říká, proč se tohle děje zrovna jemu. Snaží se, vkládá, ať už do práce, do vztahů nebo do toho sběru šišek v lese vše, ale život mu neustále vhadzuje klacky pod nohy. Častokrát bychom se nejradši vrátili do období dětské nevědomosti. Vzpomínám na hádky svých rodičů a na to, kdy nastal ten zlom. Asi rodiče usoudili, že jsem dospěla, a tak své rozepře přestávali schovávat za odhlučňené dveře. Jako by mi tím chtěli říct „Vidíš? Tohle je svět dospělých! Tohle tě za pár let taky čeká! Takhle nepříjemný a krutý život doopravdy je! Tak nás poslouvej a zvykej si, holka!“ Nesnášela jsem budít se do jejich nekonečných, malicherných hádek. Ráno začít s pláčem, a pak mít zkažený celý den. Jediné, co jsem uměla, bylo utéct. Zdrhnout od světa dospělých a dělat, že se nic neděje. Byla to špatná taktika, protože se stejně vždycky musíme vrátit zpátky a přijmout i to špatné. Přijmout, že některý dny strašně bolí a my bychom byli radši, kdyby vůbec nebyly. Jenže to zkrátka nejde.

V těchto chvílích bývá dost často jedinou nadějí víra v lepší zítřky. „Přece už nemůže být hůř.“ A pak to přijde, jako rána pod pás. Sotva se dotyčný začal stavět na nohy, přijde další období. A pak další. A další. Není to začarovaný kruh, nýbrž nekonečná série nesnesitelných událostí, kdy každá další jde hloubš a hloubš pod hranice lidské snesitelnosti. Lineární funkce života. Dřív mi přišlo, že žijeme v emoční

sinusoidě. Neustále nahoru a dolů. Jenže poslední dobou jsem si čím dál více jistá tím, že směřujeme pouze dolů.

A tak nám s Martinem vařím oběd a když se naše mysl konečně trošku uklidní, milujeme se. Tento akt by mohl připomínat mé útěky od hádek rodičů. Jako bychom před našimi problémy společně utíkali do let mladické nerozvážnosti a lehkosti života. Ale je to jinak. Ač to může vyznít sebevíc divně, vzpomínám na Sáru a její slova a snažím se tím přivést Martina zpět na hlavní cestu jeho životního honu. U toho si uvědomuji, že se naše cesty neliší tak razantně, jak se mi Sára snažila naznačit. Můj hon za láskou je totiž opodstatněn jeho životním honem za orgasmem. Z mé nekonečně překypující lásky pro něj udělám vše, i když to bude znamenat sex ve chvílích životní beznaděje.

Naše lineární funkce však neustále klesá a to je jediná naše životní jistota. To, že bude vždycky ještě hůř. S každým horším obdobím však člověk okusí spoustu nového, více pozná sám sebe a posune ho to někam dál. Ač lineární funkce směřuje dolů, paradoxně to naši osobnost může v určitých situacích posunout nahoru. A tak i v Martinově ztrátě zaměstnání a ztrátě milovaného dítěte v podobě divadla nacházím útěchu v tom, že noci konečně nebudu trávit sama a my tak budeme mít více času na synchronizaci našich životních cest.

Próza nad 30 let:

1. BERGL Petr, Plzeň
1. VELEŠOVSKÝ Pavel, Jičín
2. BÁTRLOVÁ Irena, Praha
3. BARCZIKOVÁ Petra, Frýdek-Místek
3. FRANC Václav, Nová Paka
3. ŠIŠKOVÁ Daniela, Praha

čestné uznání – speciální cena: Hynek František, Kutná Hora

Náčelník

Okolo třetí odpolední se ve dveřích objevil človíček těkavých očí a křivých zubů, jehož tvář měnila výraz tak často, že každou další chvíli vypadal docela jinak než tu předchozí. Velký kabát, maje překonat malý vzrůst, ale dojem jen podtrhoval. V ramenu vyvatovaný zas doháněl, co nebylo tomu tajtrlíkovi dáno. Ve skromné hospůdce kousek od nádraží sedělo u dvou stolů sedm hostů včetně obsluhy. Výčepní Emil se zvedal jen když očima zavadil o prázdný půllitr, na jídlo sem nikdo nechodil. Nebýt nápisu nad vchodem, vypadalo to jako setkání dobrých známých někde v obýváku. Človíček poplácal Emila po rameni, až to vypadalo, že mu předává nějaké vysoké vyznamenání, a představil se jako Jaromír. Nikdo nepoznal, jestli má upito, nebo trpí naprostou absencí komunikace. Každopádně ještě ani nedosedl, když povolila hráz jeho výmluvnosti a slova zaplavila výčep, jak by to dokázala jen stoletá voda.

„Jo chlapi, my se neznáme, ale kam přídu, vždycky říkám já sem jen popelář, cha, ale klidně děte na kriminálku a zeptejte se tam na Jaromíra... Hoši, zejtra mám šestapadesát, osmadvacátýho září mam každěj rok narozeniny, dal sem klukům čtyři flašky, aby věděli, kdo je to Jaromír, náčelník kriminálky. No jasně, že pro každýho jednu... Chlapi, poslouchejte, já začal před lety na severu, kde sem šlapal chodník a po večerech dělal boxeristu. To až po Pohotováku v Praze mě přidělili sem, ke starýmu Loukotovi. To už sem jezdil po městě, hlídkovat jako poštolka. Ale jak sem prvně uviděl Loukotovo ceru, hned sem věděl, že jí chci. Já tě jí dam, povídá Loukota, ale jesli jí ublížíš, seš synem smrti, to si pamatuj. Jo, tchán, to byla pěkná děvka, já, eště jako pošťák mu musel v práci říkat ano, jistě, pane plukovníku... Jednou povídá poď mladej, jedem se podívat na náměstí do kasína. A už to jelo. Ta kurva hned na druhou sázku vyhrál padesát tisíc. Pak sme vodjeli do Pamily a tchán povídá tady se Jarine v klidu vyrajtuj a ne že pak doma vošidíš tu moji holku. Šáhneš na ní jinak a dojebu tě a zakopu metr pod zem. A já mu říkal tcháne ty píčo, neser mě, nebo tě zapíchnu a duše z tebe

vysyčí jak z balónku. Tak sme se s tchánem poštuchovali. To bylo v době těch orlickejch vražd... A tohle my tam řešíme skoro denně. Hlava z toho de kolem. A teď si vemte, přijde babička, že jí vykradli sklep. Já říkám babi, já vám dam jabko a děte domů. A vona na to ale mě vykradli celej sklep, já tam měla bedýnky čtyry. No tak vám dam čtyry jabka, ale hlavně už děte, já nevím kde mi hlava stojí a vy na mě s jabkama... Prachy dobrý, to jo, ale taky pakárna jak sviňa, to vám říkám, chlapi, hlava by vám z toho praskla, všem, co tu ste. Dojednoho.“

Náčelník se po tom vysilujícím monologu napil a uhladil si knír. Potom vstal, jeho tělo se podivně rozkymácelo a v tmavé chodbě cestou k záchodu zmizel černý kabát a hned nato se rozsvítily jasně oranžové křusky. Hosté u druhého stolu pili, poslouchali, jak krůpěje dopadají do pisoáru, přičemž jedním okem šilhali po obrazovce a druhým hleděli do tmy, a těšili se na okamžik, až se boty rozsvítí červenou signálkou a budou se zase samy vracet zpátky ke stolu...

„No a pak sem si dodělal školu, a to už sem byl nadporučík,“ pokračoval náčelník a sušil ruce o kalhoty. „A tchán povídá, Jarine, už nejsi žádněj pošťák, vemeš to tu po mně. A vod tý doby pánové, sem náčelníkem já... Už vosum let. Ale zejtra mam narozeniny, jako každěj rok, chlapi, tak se se mnou napijete. Víte, já dyž někam přídu, já dycky říkám, já sem popelář, cha, já to nikomu netroubím, že sem náčelník kriminálky.“ A vzal Emila do kravaty, jako by se znali už od dětství. Do místnosti vešly dvě dívky, spíš ještě děti. Emil se s nimi obřadně přivítal, neboť ta menší byla jeho dcerou. Obě se posadily naproti náčelníkovi, hned vedle Luboše. Než Emil otevřel dvě limonády, důkladně je protřepal. „A co bych tam u vás dělal já, dyš mám vyštudovaný práva?“ Vypadlo náhle z Luboše. „Ty?“ píchnul do něj krátkým prstem náčelník „Ty bys šel do vrátnice. Už seš starej. Takový jako ty dou na dožití do vrátnice.“ Na chvíli upřel pozornost na slečny cucající limonády a pravil: „Co byste řekly, dívky, co já dělám. Cha! Ne, to byste stejně neuhodly, já sem totiž popelář.“ A hlasitě se rozchechtal. „Co budete chtít, se všim vám pomůžu. Popelnici vyvezu i dvakrát do tejdne, nebo vám přivezu úplně novou! Všechno vyřídím, zařídím... Cha, cha, popelář, cha, cha, cha.“ Do ďábelského smíchu

ozval se v kapse telefon. „No, jo, do pěti sem doma... nevěříš? Tak tomu věř, za rohem mam auto, v pět sem u tebe.“ Vypnul mobil a Emilovi poručil natočit další. I pro Luboše, kterému mezitím ujel vlak. „Podívej Luboši, mě je to jedno, já peníze mám, nepučil bych tě, dyť tě ani pořádně neznam, ale pivo tě zaplatím... to zas jo. Já mam totiž zejtra narozeniny, osmadvacátýho září jako každěj rok a vy se se mnou teď napijete. V práci sem řek nic, zejtra slavim, teď odcházim a vypínám, ne že vás napadne mě volat kvůli nějakýmu mordou, do úterý mám volno. Já sem boxerista, normálně nepiju, dam dvě a jedu domů, taky že auto mám hned za rohem.“ Opatrně se rozhlídnul a dodal: „Nebo si zavolam poštulky...“ A jen tak pro sebe se uchechtnul.

A náčelník pil, vyprávěl a objednával pro všechny kolem. Emil musel stále častěji vstávat od stolu a Lubošovi mezitím ujely všechny denní vlaky. Oknem do lokálu už nahlížela měsíční tvář a ostatní hosté, nenápadně, a přeci s těžko utajitelnou zvědavostí naslouchali pohádkám malého velkého náčelníka. Když na sebe prozradil všechna myslitelná veřejná i soukromá tajemství a jeho monolog začal připomínat výpověď vyslychaného, rázně vstal a zvolal: „Emile! A teď pro všechny trpaslíka v trávě! Já kořalku nepiju, ale protože mam zejtra narozeniny, udělám výjimku a tu malou zelenou si s váma se všema dam. Ale jen malou! Dyť mam auto kousek za rohem...“ A ztěžka dosedl na dřevěnou židli. „Nebo mam zavolat poštulky?“ A znovu se hlasitě rozřehtal. Hned na to opět vyskočil na nohy a ukázal na Luboše i Emila. Rozběhl se do vedlejší místnosti a zval je rukou k sobě. „Aby to nikdo neviděl...“ Šeptal. „Ukážu vám něco, co není pro každýho. Hele brácho udělej, jako že mě chceš praštit. No, neboj se, pořádně.“ Emil poslušně napřáhl. Náčelník levačkou odrazil úder a obě ruce protočil v rychlém mlýnku těsně před Emilovým nosem. „Já sem boxerista a takhle bych se každýmu ubránil. Ale nikomu to neříkejte, jasný?“ Oba museli odsouhlasit, že to nikomu nepoví, a teprve potom jim náčelník dovolil se vrátit zpátky ke stolu.

Napil se a gestem ruky je sezval blíž, aby nikdo další neslyšel, co jim chce říct. „A pánové,“ opatrně se rozhlédl, „teď vám něco povim, protože já to vim, protože já sem takříkajíc u zdroje. Všecko, ale úplně všecko, je tady u nás na levačku. A s tím doživotním odsouzencem,

však víte, kerýho myslim, to bylo taky cinknutý. Toho podnikatele totiž zastřelil policajt a na něho to jen hodili. Von to byl vopravdu jen český hrabě Monte Cristo... A teď si vo tom klidně myslíte, co chcete.“ Pokýval hlavou a napil se.

Hosté se dávno vytratili, Emil vymyl poslední sklenici a pomohl náčelníkovi na nohy. Když s pomocí úplňku zamykal vstupní dveře, musel ho na chvíli opřít o zeď. Studený vzduch vdechnutý ve správnou chvíli náčelníka nakopnul do plic i do hlavy a ten se nečekaně mrštně rozeběhl k nejbližšímu rohu. Emil naposled otočil klíčem v zámku a pak už za ním jen odevzdaně mávl rukou.

Když druhý den zrána Emil ještě dospával, schylovalo se na místní kriminálce k velkému pozdvižení. Šéf měl na stole hlášení noční hlídky, která o třetí hodině ranní objevila jejich šestapadesátiletého zaměstnance namotaného i s vlastním autem okolo sloupu elektrického vedení. Airbagy všechny venku, karoserie zmuchlaná jako kapesník. Celou hodinu trvalo hasičům, než se k němu prostřihali. Řidič nebyl připoután, a tak mu prudký náraz spolu s čelním airbagem zlomil vaz. Šéf kriminálky zuřil. Tou zbytečnou nehodou se mu hromádka starostí toho dne ještě víc nakupila. Místní média to mají, ty už nezastaví, ale koho teď honem sežene do vrátnice namísto stoprocentně spolehlivého Jaromíra?

YOUTUBER

Vítám vás všechny u mého nejnovějšího videa, doufám, že jste všichni v pohodě tak jako já, i když ne všechno bylo úplně super, ale člověk prostě musí některý věci překousnout. Dlouho jsme se neviděli, protože jsem byl teď nějaký odrovnanej, nejdřív škola, potom víkend, znáte to, ten bývá kolikrát náročnější než všední den. Absolutně nebyla šance dostat se ke kompu, ještě jsem pak musel toto video sestříhat, což mi taky zabere spoustu času. Nicméně věřím, že o to víc se vám bude líbit. Už po minulém dílu se počet odběratelů zdvojnásobil ze čtyř na fantastických osm, což je prostě úplně bomba, fakt super.

Takže jdeme na to, mám toho pro vás dnes hodně a rovnou se podíváme, jak dopadla moje poslední challenge. Jako, řeknu vám na rovinu, byla to docela kručárna. Když to porovnáám s jinými výzvami, tak to jsou fakt voloviny. Jako, nic proti nikomu, ale když někdo před kamerou spořádá deset různých druhů chipsů, nebo přežvykuje papír, případně si nastrká do nosních dírek padesát zápalek, tak mě to přijde totálně ujetý, tohle prostě pro mě žádná challenge není. Challenge musí být opravdu challenge, taková výzva, na kterou si zas jen tak někdo netroufne. Vzpomínáte, někdy před půl rokem jsem se rozhodl, že začnu chodit s Deniskou. To byla ta holka jednoho máho kámoše. Nejprve jsem si ji zařadil do přátel, aby to vypadalo, jako že nic. Tak jsme si párkrát pochatovali na fejsu a já na to, že bychom se taky mohli občas stýkat face to face. Jenže to už se kámoš dožral a vrazil svou pěst rovnou into my face.

To ale byl ještě pořád slabý odvar v porovnání s mou poslední challenge. Jestli jste čekali moje poslední video, tak určitě víte, že jsem si zadal jako dost těžký úkol, žádný easy špízy. Něco, co je jen pro silné povahy. Takže se dívejte dál, jen pokud jste dostatečně otrlí. Rozhodl jsem se totiž jít po nějaké době znovu do školy. Což není zrovna snadný, když školu na pár týdnů vypustíte. Však jsem kvůli tomu taky pořádně nespál. Člověk paří hry do tří do čtyř do rána a když si jde konečně za úsvitu lehnout, tak ne a ne zabrat, jak si to pořád v hlavě

převrací. Jít, nejtít? Tak asi by to chtělo mít maturitu, ale proč mě kvůli tomu škola tak psychicky deptá? E-mailovou schránku mám plnou spamů od třídního, který mě nepřestává bombardovat dotěrnými otázkami, kdy už se teda uráčím přijít do školy. Telefon radši ani nezvedám a každou chvíli mi pípne výhružná SMS, že jestli se okamžitě nedostavím do školy, tak se to bude řešit s rodiči a sociálním odborem, jako kdybych byl nějaká socka nebo co. Jako, říkejte si, co chcete, ale tohle už podle mě zavání kyberšikanou.

No tak jsem teda do tý školy šel. Kámoš mi poradil, ať si vezmu tmavý ponožky, protože moje pantofle si už určitě někdo přivlastnil. Ráno jsem si ještě narychlo vyplnil omluvňák – nevolnost a rodinné důvody na střídačku. Na autobusáku ještě jednu cigaretku pro svěží dech a let's go, jdeme do toho.

Vejdu do školní budovy skrytý v hloučku ostatních a v tom chladu a šeru si rázem připadám jak v kriminále. Na chodbě dozor, bezpečnostní kamera a šatny jak nějaké cely. A hned první hodinu začal ten kolotoč. Ani nevím, co to bylo za předmět, podle učitele jsem to nepoznal. Jakmile mě zmerčil, jen tak mlčky udělal pár kroků k mé lavici a předhodil mi všech sedm testů, kterým se mi až doposud podařilo úspěšně vyhnout. Tak to bylo maso. Hodil jsem tam sedm podpisů a zas mu je nedotčené vrátil zpátky, protože to fakt nemělo cenu. Učitel se jen dábelky usklíbl, hodil na ně sedm kulí a zas mi je položil na lavici. Fakt hustý.

Další předmět jsem bezpečně poznal – anglina. Jako, odborný předměty mi možná nejdou, ale English je pro mě easy. To jsou ty hodiny, dny a noci strávené na kompu. Tentokrát jsme si ale nějak nerozuměli, měl jsem si otevřít textbook, tak jsem najel na facebook. Teacher řekl: „Check the homework“, tak jsem si teda chtěl očekovat, co je novýho. A on na mě: „Describe the picture, please.“ A já nevěřičně koukal na své obscénní fotky z poslední pařby, to mám jako tady popisovat? Tak to byla osmá kule plus zápis do třídnice za nevhodné chování. Asi si požádám o přestup do druhé skupiny.

Matika. Učitelka mi rovnou řekla, že se se mnou nehodlá o ničem bavit, tak jsem usoudil, že to je v poho a nasadil si sluchátka, ale ona na mě vyjela, že ještě nedomluvila. A prý jestli chci příští rok

maturovat z matiky, tak ať s tím vůbec nepočítám. A ještě dodala, že není jistý, jestli vůbec k té maturitě dojdou. Nevím, co tím měla na mysli, já mám nohy v pořádku. Odmaturovat chci a naši mě podrží. Táta říkal, že jestli tu školu nedodělám, tak mě vlastnoručně zabije a máma o tátovi říká, že je všeho schopnej. Takže motivaci mám.

Na fyzice to bylo rychlý. Učitelka prohodila: „To mi stačí.“, když jsem jí jako jednotky hmotnosti vyjmenoval gram, kilogram, instagran.

Doufal jsem, že aspoň na tělocviku si trochu vyčistím hlavu. Nejdřív jsem myslel, když jsem si napsal tu nevolnost, že bych jako nemusel po nemoci cvičit, ale nechtěl jsem našeho tělocvikáře zbytečně dráždit. Nakonec podráždil on mě, když mi dal z tělocviku „enko“. V rámci doklasifikace jsem byl nominován do všech disciplín sportovního dne, takže když pak všechny třídy nastoupily na zahájení, já tam stál za náš třídní kolektiv jako jediný. Výsledkem pak byl písek ve vlasech a mezi zuby po skoku dalekém, přeražená záda o laťku po skoku vysokém, rozdcený malíček u nohy po nevydařeném pokusu o vrh koulí a vůbec celkové fyzické vyčerpání po štafetovém běhu, kdy jsem musel sám s kolíkem absolvovat deset koleček. Prostě vopruz.

Takže nepočítám-li oběd ve školní jídelně, kde mám mimochodem nejvyšší docházku, bylo to jedno maso za druhým. Docela vážně uvažuji nad tím, jestli bych raději neměl přejít na vegetariánskou stravu. Ale víte co? Já se nedám. A nakonec tu školu dodělám dřív, než dodělá ona mě. Potom přijde můj čas a moje další challenge. A to bude výzva všech výzev. Já se tam totiž vrátím jako učitel a všem to vrátím i s úroky. Budu se mstít na učitelích, pokud tam ještě vydrží, na jejich dětech a na dětech jejich dětí. Takže mi všichni držte palce.

Loučím se s vámi a jestli se vám toto video líbilo, nezapomeňte ho olajkovat. Jestli ne, tak si trhněte nohou.

Vetřelkyně

Když se před naším domem ozval afektovaný výkřik okořeněný pálivou omáčkou vulgárních výrazů, nevěnovali jsme tomu se synem pozornost. Průchozí podloubí, vedoucí k našim příbytkům, se stalo zastávkou vyústění nejrůznějších emocí.

Takže jsme si časem zvykli a stali se k venkovním ozvěnám doslova a do písmene imunní. Táhne mi na osm křížků a žiji se svobodným synem v jedné domácnosti. Za pojmem domácnost bych s prominutím udělal pomyslný otazník.

Ale dost řečí starého dědka, vraťme se k příběhu, který začal oním podzimním výkřikem.

Seděli jsme se synem v kuchyni a věnovali se svému koníčku - papírovému modelářství. Já jsem machr na letadla, Ota, pracovník oblastního muzea, sestavuje modely hradů a zámků naší české vlasti. Pouštíme si k tomu tranzistorák, ale slaboučce, abychom nerušili naše myšlenkové a pracovní pochody. Onen výkřik se tedy stal pouhou sluchovou kulisou jinak poklidného listopadového večera.

Drnčící dotěrný zvonek však s přibývajícím intenzitou zdaleka příjemný nebyl. Neodbytnost mačkajícího gradovala. Nerad jsem vstal a šel otevřít.

Za dveřmi stála osoba se zkrvaveným obličejem. Pohlaví nešlo identifikovat. "Pomačkali jsme si s přítelem obličejovou fazónu, potřebuji se zprovoznit, nemohu s takovým ksichem na privát", řekla na přivítanou a já už byl jistý, že se jedná o ženu. "Zavolal bych raději policii, když vás přítel napadl." "Bože, nikoho nevolejte, starouši, já napadla jeho, už jsme si oba koledovali o pořádnou nakládačku, vztah pomalu šuměl k unudění. Nakonec - on je na tom hůře než já." "A kde

je?", ptám se překvapeně. "No kde asi, líže si rány tady někde po baráku, ale rychle, kde je koupelna, krev mi zasviní ohoz, mám ho půjčený od kámošky - návrhářky". "Na ko... konci chodby,....", celý se třesu. "Nebojte neznásilním vás, nejsem ve fyzické kondici, nebo byste mě takhle chtěl?", rozesměje se zvonivým smíchem a já jsem rudý až za ušima. Jsem rád, že zalezla do koupelny.

S Otou stojíme jako dva solné sloupy, nevíme, co si počít. Cizí, vulgární ženská v naší koupelně, hanba nám ožírá ušní lalůčky. Po zhruba deseti minutách se otevřou dveře koupelky: "Skáknu si ještě na wecko, připravte alkoholový doušek, cvaknem si na seznámení", dává povely sprostá neznámá.

Ota je na zhroucení, je absolutní introvert a tahle ženština ho totálně vyvedla z rovnováhy. "Nalejeme jí kořalku, snad se jí tak zbavíme", sepnu ruce směřující k nebi. Za loket mě stále drží rozrušený Ota.

"Tak pánové, já jsem Viktorie, pusu anulujeme vzhledem k mému zranění. Ovšem nedělejte si starosti, tekla mi jen krev z nosu, nic to nebylo", mrkla na nás vyzývavě. "Chlapci, nerada, ale musím vás pokárat, ta vaše koupelna je jeden velký bordel, smeták a hadr vám říkaly pane naposled v době ledové, o hajzlíku radši pomlčím". Chtěl jsem se nějak obhájit, ale nepustila mě ta šílená Viktora ke slovu. "Jé, vy modelaříte, to je nádhera, s tím se musí něco podniknout", švitořila a Ota se mnou trhnul, až mi způsobil loketní modřinu, když se strachem sledoval, jak Viktorie manévruje se zvlášť vzácným modelem frýdeckého zámku. Naštěstí záhy odešla a my si pořádně z plných plic oddechli.

Život šlapal pokojně dál. Na jaře vykouklo sluníčko a nám bylo hned veseleji. Náhle uslyším domovní zvonek a jdu poštačce otevřít.

Za dveřmi stojí Viktorie, v kostýmku jí to velmi sluší. "Tak jdu konat to znásilnění", usmívá se a hovoří tiše. "Nebojte, vypukne to až za čtrnáct

dní", konejšivě promlouvá. Nechápat zírám, Ota je v práci. "Vernisáž, mám výstavu svých uměleckých děl, jsou trošku praštěné, vám by se nelíbili, ale rozhodla jsem se na ni umístit vaše modely - pět letadel a pět památek, ať je to spravedlivé, ať se neporvete mezi sebou jak já tehdy v tom domovním podchodu". "A jak se daří příteli?", ptám se zaujatě. "Jo, ten už točí korouhvičku jinde, mám teď pořádný kusanec, však uvidíte - hotový Hulk, s tím se už do křížku nesmím dostat, to by bylo pro mě fiasko, slibuji".

"Jste hodná slečno Viktorie, ale nejsem ještě na vystavování modelů připraven", odpovídám zaraženě. "Promiňte, ale kolik je vám roků?", zeptá se Viktorie. "Sedmdesát osm". "A v osmdesátce, jestli se dožijete, budete připraven?", odvěti s úsměvem.

Po tomto slovním ataku jdu do kuchyně nalít pohárek tradiční slivovice. Troufnu si totiž předvídat, že se jí dnes jen tak nezbavím.

Měl jsem pravdu, Viktorie se nezvedala k odchodu, štamprle do ní padaly, jak právě napečené bochníky chleba do Otesánkových břišních útroh. A ten vodopád přesvědčujících slov. Hotová slovní lavina!

Moje stará hlava z toho málem dala vale svému celoživotnímu parťáku - krku. Příchod Oty byl spásnou záchranou. Ten se však tvářil, jak by právě přežvykal citrón i s jeho tvrdou slupkou. "Prosím, tati, uvědomuješ si, jak naše modely po jejich převozu budou vypadat, to je rovnou můžeme hodit do pudlice". "Ale, pane Oto, jedná se o výstavu s pevnými pravidly", ujišťuje zamračeného syna Viktorie. "Dobře tedy, milá dámo, vezměte si tužku a papír a pečlivě zapisujte!" Otova náhlá rozhodnost mě udivuje, ale musím konstatovat, že se ke svým výrobkům chová jako k vlastním dětem. Bodů v pravidlech převozu i nainstalování bylo snad dvacet, další nalévání alkoholového moku proto Ota přísně zakázal, slečna musí být při zápisu střízlivá, vynechání, byť jediného pravidla, se rovná konec možného pracovního výjezdu

papírových modelů. Po pečlivém zápisu se Viktorie na nás unaveně podívá: "Marná sláva, je třeba vám na vernisáži přihrát nějaké fešandy". "Opovažte se", sjel ji vražedným pohledem Ota. "Ženská noha nám do bytu nevkročí, stačilo, že vy jste byla vpuštěna a my se s tátou z té polízanice snad nikdy nevymotáme".

Týden před samotnou vernisáží převážíme v černé dodávce za přísných Otových pravidel deset papírových modelů. Síň je již naplněna uměleckými výtvary slečny Viktorie. Prosím, pokud jste slušní, nemohu ani zde napsat, co ta nebohá nestoudnice byla schopna vytvořit. Jisté figury byly v nepatřičných až chlípných polohách, se kterými jsem se mohl seznámit snad jedině při fantazijních vyprávění spolužáků na střední a Ota, nechci mluvit za něho, snad nikdy. I konečky prstů na nohou nám ostudou chytaly červenou. Syn neustále hudral, že to bude epochální ostuda spojovat naše celoživotní dílo s něčím takovým. Vymínili jsme si tedy počestné místo v předsálí, aby naše modely nebyly spojovány s neřestí. Viktorie souhlasila.

Při zahájení výstavy byla slečna Viktorie jak z jiného světa. Moc jí to slušelo. I Ota po očku sledoval tuto rafinovanou proměnu.

Úvodní řeč si připravila legrační se špetkou ironie. Náhle slyším, že v ní mluví o nás: "Ráda bych vám představila moje kamarády Arnošta a Otu, nejlepší papírové modeláře pod sluncem. A kdyby byl zde někdo jiného názoru, tak mu....."

Pohotový Hulk vrazil Viktorii do pusy olivu, kterou měl na párátku ve skleničce šampaňského. A mně zase pevně stiskl ruku Ota, jenž mi strčil látkový kapesník do dlaně. "Nebul, tati", konejšil mě.

"Taky bys mohl se starým tatíkem držet basu a přidat se", zhurta jsem na něho vyštěkl se zaraženou slzou v oku.

No přiznávám, brečel jsem a byl jsem za to všechno kolem rád.

Lampa

Ta lampa byla stará a zaprášená. Vypadala jako něco, co pouliční prodejce vyhrabal na něčí půdě, kam před ním nikdo sto let ani nevkročil. Prodavač působil jako něco, co nejspíš celou tu dobu leželo vedle už zmíněné lampy.

Přesto si ji paní Deingruberová koupila. Byla si jistá, že skvěle zapadne do její sbírky všeho možného, která zabírala většinu jejího bytu. Až doma zjistila, že vlastně neví, jak funguje. Nebyl u ní kabel na zapojení do elektřiny, ani žádný otvor pro baterie.

Paní Deingruberová si ji prohlédla ze všech stran a usoudila, že nejlepší bude lampu nejdřív omýt, protože se jí prsty a dlaně lepily k podstavci. Až v tu chvíli ji napadlo, že lampu možná nenašel ten špinavý prodejce na půdě, ale na smetišti. Měla chvilkovou chuť lampu okamžitě pustit, ale to by se rozbila na hromadu střepů.

Prokličkovala mezi stohy starých novin a časopisů a vešla do koupelny. Aby se dostala k umývadlu, musela hodně zatáhnout břicho, aby se dokázala protáhnout kolem věží z krabic plných tretek, které by se jednoho dne mohly hodit. Její syn jí už tolikrát řekl, aby vše vyhodila a nechala si jen potřebné věci. Ona ale potřebovala všechno. Jednou ho přistihla, když se vrátila z nákupní expedice, že cpe do pytlů její sbírku obalů od tavených sýrů. Nedokázala ji zachránit z jeho spárů, ale vyměnila zámky, aby se do jejího bytu v její nepřítomnosti už nemohl dostat.

Rychle otřela špínu z celé lampy. Výsledek nebyl úplně uspokojivý, ale pokud ji vystaví někde, kde je špatné světlo, nemusel by si toho nikdo všimnout. Ne že by k paní Deingruberové někdo chodil. Co kdyby jí některý návštěvník tajně odnesl něco z pokladů, které nashromáždila. A špatné světlo navíc bylo téměř všude, protože svítidlům stály v cestě hory všeho možného.

Ani teď, po podrobné prohlídce celého povrchu, si nebyla jistá, jak lampu zapnout. Ne že by na tom až tak záleželo. Může ji přece použít

jen jako dekoraci. Pro dobrý pocit, že udělala vše, zatřásla lampou v rukou. Nešpláchalo vevnitř něco? Ale ani zatřesení lampu nerozsvítilo. Paní Deingrubarová vzdychla a vypravila se se svým nejnovějším přírůstkem do sbírky zpět do obýváku mezi hory prastarých novin. Rozhlédla se váhavě na všechny strany. A právě když se rozhodla, kam ji postaví, zhasla všechna světla a paní Deingrubarová uvízla v naprosté tmě. Těžkými závěsy na oknech se do pokoje nedostalo ani světlo pouličního osvětlení.

Paní Deingrubarová se vydala na plíživý pochod do kuchyně, kde měla zápalky a snad i svíčky. V pravé ruce svírala lampu a levou šmátrala před sebou, aby neshodila nic ze svých pokladů. Postupovala velice pomalu a opatrně. Představovala si, že takovou rychlostí, nebo možná spíš pomalostí, se posunuje jedinečně hlemýžď. Žádný div, že ve Francii skončili na talíři. K ničemu jinému se ani nehodili.

Levá ruka paní Deingrubarové do něčeho narazila, a tak se zarazila v nedokončeném kroku a neodvážila se ani dýchat. Neozval se žádný zvuk padajících věcí, ale i přesto zůstala bez hnutí stát nejméně půl minuty, než se rozhodla udělat krok. Netušila, jestli v nepropustné tmě vůbec najde kuchyni. Byla tak dezorientovaná, že mohla klidně chodit stále dokola kolem jedné hromady věcí a vůbec by o tom nevěděla.

Poprvé za hodně dlouhou dobu ji napadlo, že by se opravdu některých svých pokladů měla vzdát. Už jen proto, aby se nemusela prodírat úzkými tunýlky, které jedinečně zůstaly mezi hromadami věcí. Jestli ještě trochu přibere, tak už se do nich nevejde. Ale na přemýšlení o tom, čeho by se eventuálně mohla vzdát, bude času dost za dlouhých zimních večerů. Teď hlavně musela najít kuchyni.

Ještě chvíli slepě tápala, až konečně zahlédla trochu světlejší místo, které označovalo rám dveří. Dveře už tam dávno neměla, protože jí ubíraly místo pro další poklady, ale otvor tam samozřejmě pěkně zival do tmy.

V kuchyni neměla tolik věcí, přece jen tam potřebovala nějaký prostor, aby si mohla připravit jídlo. Popaměti se natáhla ke skřínce nad dřezem a vytáhla krabičku zápalek. Strčila ji do kapsy svetru a znovu zašmátrala v polici, ale svíčky nemohla najít. No co už, bude si muset vystačit se

zápalkami, než znovu naběhnou světla. Třeba konečně vypátrá, jak funguje lampa.

Vypravila se poslepu zpět do obýváku, aby lampu umístila tam, kde ji chtěla mít. Nemyslela si, že místo ve tmě najde, ale nechtěla plýtvat zápalkami, dokud nebude nezbytně nutné, aby viděla kolem sebe.

Náhle o něco klopýtla. Levou ruku natáhla před sebe, aby se něčeho zachytila, ale to něco pod jejím dotekem ujelo dozadu. Jak se snažila zastavit lavinový pád něčeho ze své sbírky, vypadla jí z druhé ruky lampa. Zvuk, který se ozval, se jí ani trochu nezamlouval. Znělo to, jako když se něco křehkého rozprskne na milión malých kousků. Místností se v okamžiku prohnal podivný čpavý zápach a paní Deingruberová měla pocit, že se jí něco mokrého rozlilo po nohou.

Vytáhla z kapsy zápalky a jednu škrtila o hranu krabičky, aby se podívala, co za spoušť si způsobila. V mihotavém světle plamínku uviděla rozsypanou horu novin a na ní mrňavé střepy z roztříštěné lampy. Mezi tím vším se vesele hnaly pramínky nějaké smradlavé tekutiny, která z rozbité lampy vytekla. Nahnula se blíž a srdce se jí svíralo nad tou škodou.

Plamínek jí popálil prst. S vyjeknutím upustila sirku do všeho toho zmatku pod svýma nohama. S neuvěřitelnou hbitostí vyskočil oheň a rozběhl se po povrchu tekutiny jako hladové zvíře. Kromě tekutiny začal pojídat desetiletí staré noviny a ponožky paní Deingruberové.

Paní Deingruberová byla tak překvapená, že konečně přišla na to, jak měla lampa fungovat, že ani nevykřikla, když ji a její poklady oheň pohltil.

První vánoce sama

Tři dny po zapálení druhé svíčky na adventním věnci odešel Oldřich na věčnost. Dana zůstala sama. Navždycky sama. Po téměř čtyřech desítkách společných let. Sychravé prosincové odpoledne Oldu Daně navždycky vyrvalo z objetí.

Hustě sněžilo. Tma padla prakticky po obědě. Nebylo vidět na krok. Světla staré škodovky nedokázala proříznout tmu usazenou nad krajem. Ustlala si i na železniční přejezd. Olda se ve tmě topil. Smrt práskla bičem. Táhla vůz desítky metrů před sebou než jí došel dech.

První Vánoce sama. Má přece dcery. Nabízely jí, aby alespoň Štědrý večer prožila v jejich rodinách. Odmítala. Věřila, že přece tak náhle nemůže skončit jejich vztah. Bez slova rozloučení. Věděla, že je to nesmysl, ale co kdyby ještě jednou zasedl k štedrovečernímu stolu, pochválil rybí polévku a bramborový salát? Mohli by ještě jednou společně rozbalovat dárky a těšit se na vnučata, která vtrhnou do jejich domu jako velká voda na první svátek vánoční. Chtěla se s ním o dnešní nejdelší noci rozloučit. Navždycky.

Vzpomněla na předešlá léta, když dcery vyletěly z rodinného hnízda. Věřila, že třeba letos dostane houpací křeslo, o kterém léta snila. „Až budu stará babka, budu sedět v křesle, ty mě budeš houpat a já budu za dlouhých zimních večerů štrikovat ponožky, čepice, rukavice a šála pro nás, aby nám nebylo zima!“

Ještě vloni se jejím slovům Olda smál. „Když budeš hodná, tak ti třeba Ježíšek přání splní,“ říkal. Asi nebyla příliš hodná, protože pod stromečkem našla praktičtější dárky jako varnou konvici, voňavku, knížky, cédéčka.

Ježíšek už jí pošetilé přání nevyplní. Kolikrát nevěřila nářkům kolegyň v práci, když si stěžovaly na své protějšky. Olda takový nebyl, občas se sice zavřel v garáži, něco tam kutil a montoval, ale vždycky se k ní vracel spokojený. „Ještě pár měsíců,“ říkával s blížícím se důchodem, „a budu pořád s tebou!“ Měla možná štěstí, ale opravdu

prožila idylický vztah. Párkrát se sice pohádali, ale drobné přeháňky vždycky vysušilo slunce.

Jenže tentokrát byla obloha zatažená natrvalo.

Ráno vstala jako obvykle. Dárky měla zabalené i pro Oldu již od minulého dne. Co kdyby ... ? Chystala bramborový salát a vzpomínala. Dcery jí opakovaně přemlouvaly, jestli si nerozmyslela svůj záměr, zůstat sama doma. „Zůstanu doma,“ odpovídala a přála jim hezký Štědrý večer.

Bylo už po třetí hodině, když dcery pochopily, že v přemlouvání neuspějí.

„Tak zítra dopoledne, mami,“ řekla nakonec zarmouceně starší dcera do mobilu, „ale slib mi, mami, že nebudeš celý večer brečet.“

„Slibuji,“ řekla a šla chystat cukroví na mísu.

Slepovaná kolečka měl Olda nejraději, pekla je podle receptů jeho maminky. Vlastně rodinná tradice. Olda říkával, že se rozplývají na jazyku, jsou lepší než od maminky, což bylo nejvyšší vyznamenání.

Už si slzy pomalu otevíraly bránu, když někdo zazvonil. Aspoň se jí zdálo, že slyšela zacinkání. Že by Ježíšek? Musela se pousmát. Nikoho nečekala. Dana přece jenom šla ke dveřím. Otevřela. Do ulic padaly kapky deště. Po sněhu ani památky. Jenže na schodech přede dveřmi nikdo nestál. Sešla po schodech dolů a podívala se po ulici, jestli náhodou někoho neuvidí odcházet. Ulice byla opuštěná. Nikde ani živáčka. Kdo by taky coural po venku v takové slotě, pomyslila si. Rychle vyběhla nahoru několik schodů. I poštovní schránka zela prázdnotou. Asi se jí něco zdálo!

Včera odpoledne vyzvedla pohled od sestřenice. Neuvykla si vymoženostem moderní doby, SMSkám a mailům.

Zamkla za sebou dveře a chtěla začít obalovat řízky. Jenže najednou měla pocit, že v kuchyni není sama. Jako by ji někdo sledoval, jak rybí kousky obaluje hladkou moukou. Co to jen může znamenat? Znervózněla. Nějaké znamení? Přemohl ji neklid. Neví proč, na mysl jí přišlo slovo garáž: Garáž. Jak na to přišla? Do garáže nechodila. Jak dlouho tam vlastně nebyla?

Dala se znova do obalování, ale pořád nemohla setřást zvláštní pocit, že ji někdo pozoruje. Dokonce i rádio náhle přestalo hrát

vánoční koledy. A po chvíli začalo mluvit. Asi nějaká porucha. Náhle uslyšela z rádia to slovo: GARÁŽ! Jako by to bylo smluvené heslo nebo znamení. Co to všechno má znamenat? Něco neznámého ji táhne dolů ke schodišti. Proč? Chvíli bojovala s myšlenkou vypravit se do garáže, až jí nakonec podlehla. Měla trochu strach.

Opatrně sestupovala. Schod za schodem. Rozsvítla. Chodila sem výjimečně. Do Oldova království. Měl tady nepořádek. V garáži bylo pusto a prázdno. Likvidaci auta našťěstí obstaral zeť mladší dcery.

Rozhlížela se po garáži, až zamířila do levého rohu. Byly tam složené staré pneumatiky a plachta. Nadzvedla plachtu a uviděla pod ní ... houpací křeslo. Zabalené v průsvitném igelitu. Přesně takové si vždycky přála. Vytáhla jej na světlo, aby si jej obřadně prohlédla.

Chvíli jí trvalo než křeslo vonící novotou a ořechovou hnědí vytáhla po schodech do obývacího pokoje vedle stromečku. Pomalu odkrývala nános igelitu, než se vylouplo jako oříšek ze slupky v plné kráse. Připadala si jako Popelka.

Obřadně se před křeslem uklonila, posadila se a radostně vykřikla: „Děkuju, Oldo!“ Slzy se jí draly do očí. Nezapomněl na ni. Přišel jí ze záhrobí předat slíbený dárek. Ten nejkrásnější vánoční dárek, který kdy dostala.

Najednou měla pocit, že cítí, jak se jí někdo zlehka dotýká na ramenou a jemně houpe!

Až do nebe...

"Konzultace je stanovena na padesát minut, to už přece víte. Pomohlo by vám, kdyby jste se naučil lépe hospodařit s časem, pane Vondráku, příliš odbíháte od tématu, připomínám vám to téměř pokaždé. Zkusil jste si domluvit ten Time-" Vstane a nevýrazně se usměje. Pomáhám mu do kabátu a otevřu mu dveře.

Když zmizí v prostoru shodiště, přejedu prsty letmo mosazný štítek na dveřích své pracovny, s vyrytým PHDr. MUDr. Michal Matějka.

Konečně chvilka klidu, další konzultace až za půl hodiny. Antalová.

Romantická, stárnoucí slečna Antalová. Pročítám si záznam z poslední konzultace. Hned si vybavím náš poslední rozhovor.

"Paní Antalová, kolik je vám let? Váš vztah, jestli se to tak dá nazvat, stojí na dosti vratkých základech. Neměla byste tolik lpět na druhém člověku a chtít ho za každou cenu změnit... Naučte se přijímat věci tak jak jsou a smířit se s tím, že se často nedějí tak, jak bychom chtěli..."

Čemu všemu jsou lidé ochotni věřit... a běda, jak jim tou jejich vírou chcete otřást...Mnohdy je to to jediné, co mají... S touhle ženskou je to úplně marný... ale chodí stále...

Po ní přijde Žižka. Slavného husitského vojevůdce však vůbec nepřipomíná... Byl tu před čtrnácti dny. *"Hlavu hrdě vzhůru, pane Žižko, vyjděte ven a ukažte se, všude je spousta mladých rozesmátých lidí, takových jako vy..."*

„No právě, to by bylo pro mě ještě horší, pane doktore ti lidé venku, jak se smějí..."

„Ale, nesmíte si tu svou smutnou náladu tak opatrovat, tolik tomu podléhat..."

Při pohledu na něj mě tuhle napadl úryvek z jedné z Mrštíkových próz: *„Patos přímo odkapával z každé věty toho studenta filosofie, paže svěšené jako křídla raněného ptáka..."*

Byl na něho opravdu zoufalý pohled, chvílemi mi ho bylo skoro líto.

Nakonec ještě Bláha, a tím mám dneska vystaráno.

Poslední dobou je nějakej nedůtklivej... Má furt potíže s lidma v práci. Minule jsem mu navrhl, že se může kolegů v práci přímo zeptat, co jim na něm vadí. Jeho to hned nadzvedlo.

„Pane Bláho, vy jste rozčilený, co se děje?“, byl pak nakvašený do konce sezení...

A on musí přijít zrovna dneska, večer musím být ve formě...

Najednou jsem si vzpomněl, ani nevím proč na lidi, který ke mně chodili ještě na klinice. To byl děs. Samej polovzdělanej póvl. Aby jim člověk ještě dělal kurátora. Taky když je to na pojišťovnu, co se dá čekat. A těch pár šupů z toho...

Teď když dělám za hotový, je to úplně o ničem jiném. Vysoká cena odvrací špatnou společnost... Charitu si můžou dělat ty cvokaři na penzi...

Dneska to je pohoda relax, akorát včera tu byl ten magor Horák. Přišel i se svým čoklem, že prý jde rovnou z práce a Rexík to celý den doma sám nevydrží.

"Se psem sem rozhodně nemůžete, pane Horáku, ani vyjímečně... chápu Vaši složitou situaci, ale vážně nedá se nic dělat...."

Vtáhl hlavu mezi ramena, cosi zamumlal a odešel.

Ještě taková chlupatá bestie, fuj!

V tom mě z úvah vytrhne zvonek. Á, už je tady ta naše Ofélie...

Za dveřmi však stojí kurýr s obálkou a zabalenou menší kyticí. Tázavě zvednu obočí.

"Pro vás, pane doktore! Tady prosím podpis."

"Fakt pro mě? Tak jo, tady máte něco od cesty."

Kdo mi to jen mohl poslat? Nedbale poodhalím okraj balícího papíru z kytice.

Vykoukne na mě narcis v plném květu. Co je to za blbost? Otevřu i obálku, je v ní lístek s krátkým tištěným textem:

Žádný strom neroste do nebe.
Krásné narozeniny, pane doktore.

Dál už nic.

Klávesnice, můj největší úspěch

Byl jsem už několik roků v invalidním důchodu, kombinovaně smyslově postižený. Přivydělával jsem si na obchodním učilišti. Žáci se tam mimo jiné učili psát všemi deseti se zakrytými klávesami. Litoval jsem je. Písmena na klávesách jsem tenkrát ještě jakžtakž rozluštil, ale neuvědomil jsem si, že se moje oční choroba neustále zhoršuje. Mohl jsem se také učit pracovat s počítačem, ale ze stejného důvodu jsem toho nevyužil.

Za několik let však už bylo opravdu zle. Začal jsem chodit do kurzu psaní a čtení Braillova slepeckého písma. Psát mi šlo dobře, ale čtení mi nešlo. Rozmístění jednotlivých bodů jsem pracně zjišťoval pomocí nehtu. Špatná citlivost prstů. Následoval kurz psaní na psacím stroji. To mi šlo překvapivě dobře. Pak přišla Eureka, počítač s hlasovým výstupem. Ten bych nechtěl ani zadarmo, neznělé hlásky nerozlišuji. Další generace počítačů měla už hlasový výstup o trochu lepší, takže to zkusím. Jenomže na té počítačové klávesnici se nemohu zorientovat, nemohu najít ani ta dvě základní písmena eF a Jé, ikdyž tyto klávesy mají jakousi hranu. Šmátrám po klávesách, ale ne a ne to najít. Přesto jsem začal chodit do kurzu.

Prvním mým počinem bylo nalepení na ta dvě písmena takovou hranu, kterou bych nahmátl. To už bylo lepší, ale ne o moc. Ke klávesnici jsem si nalepil pomocný mantinel tak, abych na něj mohl položit palce a na něj zarážku mezi oba palce. Takže najít klávesy eF a Jé už byla snadná záležitost. Později na tom mantinelu přibýly další zarážky, což mi orientaci velice usnadnilo. I tak jsem nechtěně často stiskl něco úplně jiného. Tedy problém. Ohraničil jsem klávesnici jakýmisi mantinely, to už bylo lepší. Ale jak to, že části napsaného mizí?! Už jsem na to přišel: Malíčkem pravé ruky se občas dotknu klávesy na mazání, a kvůli mému špatnému citu v prstech o tom vůbec nevím. Takže další nutné opatření: Musím vyrobit pokličku, kterou zakryji tu mazací klávesu a ještě tu klávesu nad ní. Když se mi to konečně podařilo, začal jsem klávesnici vylepšovat dál. Následovala úprava klávesy 5 načíselném

bloku, pak úprava pohybového bloku, nalevo ještě klávesa Kapslok a nahoře vlevo klávesa ESC, i když je úplně vlevo nahoře. Jedu-li prsty po horním mantinelu, nemusím šmátrat. Nakonec ještě úprava mezerníku a klávesy Bekspejs na mazání vlevo, ale to už je jen jakýsi luxus. Tak tohle všechno jsem dokázal s mými špatně citlivými prsty, a úplně po paměti.

Dobře se o tom povídá, ale jak dlouho mi to trvalo a kolikrát jsem to pokazil a začínal znovu, to nikdo neví. I těch izolep slepených do chuchvalců a nalepených kde všude je nepočítaně. Normální člověk by to stokrát vzdal. Já asi nejsem normální, ale když psaní je asi to jediné smysluplné, co ještě mohu dokázat, tak jsem prostě musel.

Dnes mám klávesnici, na které mohu psát. Chlubím se tím, že je to ten největší úspěch v mém životě. Opravdu, nic jiného mne nestálo tolik úsilí, sveřeposti a cílevědomosti. Je to zázrak, že jsem to dokázal. Mohu psát, posílat maily, dokonce jsem vlastním nákladem vydal dvě knížky pro děti. Další knížka, která bude dokonce tištěna v Braillském písmu s hmatovými 3D ilustracemi pro nevidomé a ve zvětšeném černotisku po slabozraké děti, se připravuje. A to jen díky té upravené klávesnici.

Literární soutěž „MŮJ SVĚT“ se stala tradiční akcí Knihovny FM už od roku 1993. Letos tedy probíhá již její 28. ročník.

Oceněné práce držíte v ruce.

Grafická úprava: Městská knihovna Frýdek-Místek, p. o.

Soutěž je určena nejen mladým začínajícím autorům, ale všem, kdo rádi píší nebo mají potřebu psát, aniž by bylo psaní jejich povoláním.

Nový ročník soutěže je vždy vyhlášen v říjnu v Týdnu knihoven, do konce roku pak přijímáme příspěvky. Ty jsou dále postoupeny tříčlenné odborné porotě. Výsledky jsou oznámeny obvykle v březnu následujícího roku na slavnostním večeru, který se koná v příjemné duchovní atmosféře oddělení beletrie na Jiráskové ulici.

Na slavnostní vyhlášení jsou zváni písemně všichni zúčastnění autoři.

Proto milí autoři nepište do šuplíku nebo svého PC, ale také k nám do knihovny!

